

Maakuntahallitus 14.9.2020
Maakuntavaltuusto 11.12.2020

Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021 – 2023

SATAKUNTALIITTO



Sisällys

1	Johdanto	2
2	Toimialojen keskeiset tehtävät ja tavoitteet	6
2.1	Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä	6
	Edunvalvonta	6
	Kuntayhteistyö.....	7
	Jäsenyydet ja yhteistyö.....	7
	Satakuntaliiton viestintä.....	9
2.2	Aluekehityksen toimiala	10
	Aluekehityksen ennakointi ja seuranta	11
	Maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja toimeenpanosuunnitelman laatiminen	12
	Kuntien ja maakuntien välisen yhteistyön sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen.....	13
	Aluekehittämistä tukevan yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen.....	14
	Kulttuuriin liittyvien suunnitelmien yhteensovittaminen osana maakuntaohjelman toteuttamista.....	17
	Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) toiminnasta huolehtiminen	18
	Alueellisten rakennerahasto - ohjelmien toteuttaminen (ohjelma 2014 - 2020) sekä uuden ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun osallistuminen.....	18
	Kansallinen aluekehittämisrahoitus	19
	Aluekehitykseen liittyvien kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen	19
2.3	Alueiden käytön toimiala	23
	Maakuntakaavan laatiminen.....	25
	Merialuesuunnitelman laatiminen ja yhteistyö.....	28
	Liikennejärjestelmäsuunnitelma ja jatkuva liikennejärjestelmätyö.....	29
2.4	Hallintopalveluiden toimiala	33
	Luottamushenkilöhallinto.....	33
	Virasto ja tukipalvelut.....	33
3	Talous	34
3.1	Talousarvio 2021 sekä taloussuunnitelma 2021–2023	34
3.2	Investointi- ja rahoitusosa	35
3.3	Taseen ylijäämien käyttö	36
3.4	Varsinainen toiminta	36
3.5	Tekninen tuki	37
3.6	Projektit	37
3.7	Soteuudistuksen hankehallinto	38
3.8	Jäsenkuntien maksusuudet	40

1 Johdanto

Satakuntaliiton perussopimuksen 3 §:n mukaan Satakuntaliitto toimii Satakunnan maakunnan, sen kuntien ja asukkaiden eduksi kehittämis-, edunvalvonta-, tutkimus- ja suunnitteluorganisaationa.

Satakuntaliiton tehtävänä on:

- edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä hyvän ympäristön turvaamista sekä valvoa maakunnan etua,
- vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä sekä toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämisasioissa,
- hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät ts. huolehtia toimialueellaan yleisestä aluepoliittisesta suunnittelusta, aluekehittämisohjelmien valmistelusta ja niiden toteutumisen seurannasta sekä aluehallintoviranomaisille kuuluvien aluekehitystoimenpiteiden yhteensovittamisesta,
- avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa,
- huolehtia alueellaan maakuntakaavan laatimisesta ja muista maakuntakaavoitukseen liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista sekä
- huolehtia lainsäädäntöön perustuvista muista tehtävistä sekä jäsenkuntien yhdessä sille osoittamista tehtävistä.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntayhtymissä noudatetaan samoja säännöksiä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan tai kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tai kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Satakuntaliiton perussopimuksen 24 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Satakuntaliiton hallintosäännön 38 §:n mukaan maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviosta päätettäessä maakuntavaltuusto määrittelee, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat viraston viranomaisia. Lisäksi 39 §:n mukaan maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio toimii käyttösuunnitelmana. Maakuntahallitus vastaa talousarvion ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Yleistä

Yksi olemattoman pieni virus ja koko maailmantalous on kriisissä. Tuolla edellä olevalla lyhyellä virkkeellä voi pelkistetyksi kuvata sitä totaalista muutosta, johon myös Satakunnan ihmisten elinpiirin arki, hyvinvointi, työllisyys ja maakunnan elinkeinoelämän toiminta ovat joutuneet sopeutumaan vuoden 2020 aikana. Eikä tämä sopeutuminen ole vielä syksyllä 2020 päättymässä tai ohi, vaan koronapandemia vaikuttaa oleellisesti vuoden 2021 toiminnan ja talouden näkymiin tehden näkymästä vielä epävarmemman ja utuisemman kuin aiemmin olemme edes nopean tiedonvälityksen ja talouden syklien globaalissa maailmassa totuttaneet.

Euroopan keskuspankki arvioi elokuun 2020 lopussa, että Suomen talouskasvu on kuluvana vuonna kokonaisuudessaan -6,9 % ja että vuonna 2021 maamme talous lähtisi lievään 3 %:n kasvuun.

Vuoden 2020 ensimmäisen kuuden kuukauden aikana Suomen bruttokansantuote (bkt) supistui huomattavasti vähemmän kuin EU-maissa keskimäärin: Suomessa bkt:n supistuminen oli huhti- kesäkuussa 2020 4,5 % verrattuna vuoden 2020 ensimmäiseen vuosineljännekseen ja 6,4 % verrattuna vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon. Toistaiseksi muita maita maltillisempaan bkt:n supistumiseen ei kuitenkaan pidä tuodittautua niin, että olettaisi kehityksen jatkuvan Suomen kannalta samanlaisena. Suomen talous on painottunut monia eurooppalaisia kansantalouksia enemmän investointihyödykkeitä valmistavaan vientiteollisuuteen ja Satakunta sekä koko Länsi-Suomi on maamme sisällä erityisen painokkaasti juuri valmistavan vientiteollisuuden aluetta. Vientiteollisuudessa talouden supistumisen vaikutukset näkyvät viiveellä verrattuna palvelualoihin. Realistista ja välttämätöntä on siis arvioida tilannetta niin, että Suomen ja erityisesti vientiteollisuusvaltaisen Satakunnan osalta koronapandemian negatiiviset vaikutukset työllisyyteen ja sitä kautta maakunnan asukkaiden elämiseen ovat vielä kasvamassa.

Satakunnan kehityksen suurimpana erillishaasteena on maakunnan väestömäärän kehitys. Viime vuosien voimakkaan taloudellisen nousukauden aikana väestö keskittyi kiihtyvää tahtia muutamaan kasvukeskuskaupunkiin ja niiden lähikuntiin. Kaupungistumisen trendi ei ole perustrendinä poistunut tai poistumassa, mutta trendiin on tullut selkeästi uusia elementtejä, jolloin positiivinen väestömuutos koskettaa myös muita alueita ja kuntia kuin vain maan isoimpia kasvukeskuksia.

Vuoden 2019 lopussa Satakunnan kokonaisväestömäärä oli 216 752 henkilöä. Satakunnan osalta vuoden 2020 ensimmäisen kuuden kuukauden väestötietotilastoista voi poimia jo myös plus -merkkisiä väestömuutoslukuja, vaikka totuuden nimissä pitää todeta, että Satakunnan kokonaisväestökehitys on edelleen negatiivinen.

Satakunta on vuoden 2020 ensimmäisen puolen vuoden väestötilastoinnin perusteella kokonaisnettomuutossa plussalla 125 henkilöä. Maan sisäisessä muuttomuuttoliikkeessä Satakunta on vuosipuoliskon aikana miinuksella 141 henkilöä. Toisin sanoen maahanmuuton ansioista muuttoihin perustuva väestökehitys on Satakunnan osalta kääntynyt positiiviseksi.

Kun syntyvyys on Satakunnassa, valitettavasti, kuolleisuutta pienempää, niin maakunnan väestön kokonaiskehitys oli vuoden 2020 ensimmäisen kuuden kuukauden aikana miinuksella 542 henkilöä.

Satakunnan kuntien taloudellinen tilanne on hankala, maakunnan 17, vuoden 2021 alusta alkaen 16, kunnasta suurin osa on tehnyt vuosina 2018 ja 2019 alijäämäiset tilinpäätökset ja vuoden 2020 tilinpäätösennusteet näyttävät laajasti edelleen synkiltä. Pääosin kuntatalouden vaikeasta tilanteesta johtuen Satakuntaliiton rahoituksen päätulonlähteenä olevaa kuntaosuuksien kokonaismäärää ei esitetä nostettavaksi vuodelle 2021. Kuntaosuuksien kokonaismäärää korotettiin lievästi vuodelle 2020, kun sitä ennen kuntaosuuksien kokonaismäärä pysyi samalla tasolla vuodesta 2014 lähtien. Satakuntaliiton pääasiassa palkka-perusteisten menojen kasvupaine katetaan liiton toimintojen kehittämisen ja toimintatapojen muuttamisen kautta.

Painopisteitä toimialoilta

Satakunnan edunvalvonnan osalta vuosina 2019 ja 2020 on saatu aktiivisen valtakunnantason ja aluetason yhteistyön kautta merkittäviäkin edistysaskeleita niin Satakunnan rautatieverkon kuin valtatie 8:n osalta. Vuonna 2021 edunvalvontahankkeet johdetaan pääosin Satakunnan maakuntaohjelman (2018-2021) ja sen toimeenpanosuunnitelman sisällöistä ja hankkeista. Keskeisiä toimenpiteitä ovat osaamisen kehittämisen, osaavan työvoiman saannin, liikenneverkon (mm. vt 2, vt 8, Satakunnan rautatieverkko ja perustienpito), sekä pitkäjänteisen, turvallisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön kehittäminen Satakuntaan.

Liiton viestintää, tiedotusta ja toimintaa kehitetään jatkuvasti tavoitteena Satakunnan kehittämistavoitteiden edistäminen ja vuoropuhelun tiivistäminen keskeisten sidosryhmien kanssa. Satakunnan vetovoimatekijöitä tuodaan eri kanavien kautta julkisuuteen ja haetaan positiivista Satakunta -näkyvyyttä.

Aluekehityksen toimialalla toteutetaan Satakunnan uuden maakuntasuunnitelman valmistelu niin, että uusi maakuntasuunnitelma voidaan hyväksyä maakuntavaltuustossa vuoden 2021 aikana. Aluekehityksen toimiala valmistele vuonna 2021 uuteen maakuntasuunnitelmaan pohjautuvana maakuntaohjelman 2022-2025. Lisäksi aluekehityksen toimiala seuraa ja edistää maakuntaohjelman 2018-2021 temaattisten kehittämiskokonaisuuksien toteutumista. Aluekehityksen toimialan tavoitteena on myös vahvistaa kuntien ja maakuntien välistä yhteistyötä, edistää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, vahvistaa aluekehittämistä tukevaa verkostoitumista sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa, edistää aluekehitykseen liittyviä kansainvälisiä asioita, koordinoida maakunnan alueennakointia, osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointia sekä aluetietopalvelua, toteuttaa alueellista rakennerahasto-ohjelmaa (2014-2020) ja huolehtia maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta. Vuonna 2021 korostuu EU:n elpymis- ja toipumisrahoituksen sekä uuden ohjelmakauden (2021 – 2027) valmistelu yhteistyössä Etelä- ja Länsi-Suomen muiden maakuntien kanssa. Lisäksi toimialan vastuulla on yhteensovittaa kulttuuria koskevia suunnitelmia ja kehittämistoimenpiteitä osana maakuntaohjelman toteutusta, edistää matkailun ja maaseudun kehittämisen yhteistyötä sekä järjestöyhteistyötä.

Alueiden käytön toimialan keskeisiä painopisteitä ovat Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ja vuonna 2019 lainvoiman saavuttaneen Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 toteutumisen edistäminen ja seuranta. Vuonna 2021 aktivoidaan kokonaismaakuntakaavan uudistamiseen liittyvää työtä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja selvitysten laatimisella Satakunnan maakuntasuunnitelman asettamista lähtökohdista. Vuoden 2020 lopulla maakuntavaltuustossa hyväksyttävän Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialue-

suunnitelman toteuttamisen edistäminen ja vaikuttavuuden arviointiin osallistuminen ovat lähivuosien tehtävinä yhteistyössä rannikkoliittojen ja ympäristöministeriön kanssa. Lisäksi vuonna 2021 uudistetaan Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja Länsi-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman peruslinjauksia hyödyntäen.

Satakuntaliitto on vastannut vuoden 2020 alkupuolelta lähtien Satakunnan sote-uudistuksen valmistelusta (Satasote) sekä Satakunnasta STM:lle tehtyjen sote-toiminnan kehittämisen hankerahoitusten (tulevaisuuden sote-keskus sekä sote-rakennemuutos) hankehallinnoinnista. Vuoden 2021 aikana tämä työ jatkuu ainakin siihen asti, kunnes uudet sote-maakunnat saadaan perustettua ja niille muodostetaan oma väliaikaishallintonsa.

2 Toimialojen keskeiset tehtävät ja tavoitteet

2.1 Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä

Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä ovat osa koko liiton toimintaa. Niitä koordinoi maakuntajohtajan työtiimi. Tiimi toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa liiton toimialueiden, keskeisten sidosryhmien sekä tiedotusvälineiden edustajien kanssa.

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- Toimiva ja tuloksellinen edunvalvonta
- Satakunnan etujen ajaminen maakuntia ja kuntia koskevien hallinnollisten ja toiminnallisten uudistusten valmistelussa
- Maakuntaohjelmaan pohjautuva edunvalvontatyö ja yhteistyön koordinointi
- Maakunnan tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen Satakunnan edunvalvonnan kärkien ja maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti
- Kansainvälisten suhteiden edistäminen osana maakuntahallinnon tekemää työtä

Tavoitteisiin ja toimenpiteisiin on sisällytetty maakuntajohtajan työtiimin tehtävien ohella myös koko virastoa palvelevia toimintoja.

Edunvalvonta

Tuloksellinen edunvalvonta perustuu siihen, että maakunnan eri toimijoilla on samansuuntainen näkemys ja tahtotila maakunnan kehittämislinjoista. Pyritään edistämään keskeisten toimijoiden välistä vuorovaikutusta edunvalvonta-asioissa. Edunvalvonnalla vaikutetaan maakunnan tunnettuuteen ja maakunnalle keskeisten hankkeiden ja näkemysten ottamiseen huomioon kansallisessa ja Euroopan unionin päätöksenteossa.

- Satakuntaliiton edunvalvontatyön kehittäminen ja edunvalvontatyöhön liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen.
- Edunvalvontatavoitteet johdetaan pääosin Satakunnan maakuntaohjelman 2018-2021 sisällöistä ja hankkeista. Vaikutetaan ja reagoidaan ajankohtaisiin edunvalvonnallisiin kysymyksiin.
- Vaikutetaan maan hallituksen hallitusohjelman toteuttamiseen. Satakuntaliitto ajaa edunvalvontatavoitteitaan valtionhallinnon suunnitelmiin ja ohjelmiin. Keskeisinä toi-

menpiteinä liikenne-, teollisuus- ja koulutuspoliittisiin päätöksiin vaikuttaminen. Vuonna 2021 valmistuu ensimmäinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikenne 12.

- Koordinoidaan ja valmistellaan Satakunnan kansanedustajien yhteistyöryhmän toimintaa ja tapaamisia erityisesti yhteisten linjausten ja maakunnan ja päättäjien vuorovaihtuksen näkökulmasta.
- Informoidaan keskeisiä sidosryhmiä maakunnan keskeisistä edunvalvonta- ja yhteistoimintatavoitteista ja toimitaan yhteistyössä niiden saavuttamiseksi.
- Järjestetään aktiivisesti vierailuja, tilaisuuksia, tapaamisia ja keskusteluja eduskunnan, valtion viranomaisten ja muiden päättäjien kanssa.
- Kehitetään ja systematisoidaan edelleen edunvalvonta-asioiden sisäistä ja ulkoista valmistelua, koordinointia ja viestintää.
- Toteutetaan ja kehitetään SuomiAreena-viikkoon liittyvää edunvalvontatyötä yhdessä Porin kaupungin ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Toteutetaan ja kehitetään satakuntalaisille nuorille tarkoitettua yhteiskunnallista vaikuttamistyötä koskevaa koulutusta (Satakunnan Vaikuttajakoulu).

Kuntayhteistyö

Satakuntaliitto tarjoaa jäsenkunnilleen foorumin yhteisille keskusteluille uudistuksista ja rakenteellisista ja toiminnallisista muutoksista. Tarvittaessa liitto edesauttaa valmistelua esim. erillisten työryhmien perustamisen kautta.

- Jatketaan yhteistyötä jäsenkuntien kanssa. Järjestetään kunnallisjohdon maakunnallisia kokouksia ja seminaareja, ja jäsenkuntien toiveiden mukaan muita yhteisiä tapaamisia.
- Tuotetaan tietoa kuntavaaliehdokkaille vuoden 2021 kuntavaaleja ajatellen.

Jäsenyydet ja yhteistyö

Yhteistyöverkoston luominen kansallisesti ja kansainvälisesti on integroitu liiton koko toimintaan.

- Satakuntaliitto on mukana ja toimii aktiivisesti mm. seuraavissa maakunnan liikennehankkeiden edunvalvontaryhmittymissä

Maantiet:

- Helsinki-Forssa-Pori -liikennekäytävän neuvottelukunta. Veto- ja valmisteluvastuu on Satakunnalla.
- VT 8 Turku-Pori ohjausryhmä
- Kasitien edunvalvontaryhmittymä (ent. Kasitie ry) ja VT 8 -eduskuntaverkosto, veto- ja valmisteluvastuu Satakuntaliitolla

- VT3 -vaikuttamisen ohjausryhmä ja eduskuntaverkosto

Rautatiet:

- Pori/Rauma-Tampere -radan työryhmä. Veto- ja valmisteluvastuu on Satakunnalla (pj. Porin kaupunki, sihteeri Satakuntaliitto)
 - Pori-Parkano-Haapamäki -raideliikennekäytävän työryhmä. Työryhmän sihteeriys ja valmisteluvastuu on Satakuntaliitolla.
 - Rauman radan henkilöjunaliikenteeseen liittyvät ryhmät
 - Päärata+ (6 maakuntaa) ohjausryhmä
 - päärataryhmä (11 maakuntaa)
- Liitto koordinoi Länsi-Suomen pelastusharjoitusalueen ja Porin lentokentän alueen kehittämisen toimijoiden yhteistyötapaamisia (PELE-ryhmä)
 - Hyödynnetään verkostomaisesti toimivaa Satakuntavaltuuskuntaa, kehitetään sen toimintaa ja rekrytoidaan lisää jäseniä. Valtuuskuntaan kuuluu Satakunnassa syntyneitä tai täällä muuten vaikuttaneita henkilöitä, jotka haluavat toimia Satakuntatietoisuuden ja maakunnan myönteisen kehityksen edistämiseksi. Valtuuskunnalle tiedotetaan aktiivisesti maakunnan asioista ja järjestetään kokoontumisia Helsingissä ja maakunnassa. Yksittäisten valtuuskunnan jäsenten kanssa tehdään tapauskohtaista yhteistyötä.
 - Satakuntaliiton alainen Satakunnan vanhusneuvosto jatkaa vuorovaikutteista yhteistyötä Satakunnan kuntien vanhusneuvostojen ja muiden ikäihmisten parissa toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa.
 - Maakuntahallituksen ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan välillä järjestetään vuosittain kaksi yhteistyötapaamista, jossa käsitellään järjestötoimintaan ja yhteistyöhön liittyviä ajankohtaisia asioita. Satakunnan järjestöjen neuvottelukunta on yksi sidosryhmä Satakuntaliiton ohjelmien ja suunnitelmien valmistelutyössä.
 - Osallistutaan Länsi-Suomen maakuntien (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjanmaa, Pirkanmaa, Satakunta) kotimaan yhteistoimintaan ja mahdollistetaan yhteistoimintalueen laajeneminen maakuntien yhteisellä päätöksellä. Lisäksi Kanta-Hämeen maakunta on soveltuvin osin mukana Länsi-Suomen maakuntien yhteistyössä.
 - Ylläpidetään ja kehitetään Brysselissä, Belgiassa sijaitsevaa yhteistä Eurooppatoimistoa Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Pohjanmaan liittojen kanssa.
 - Jatketaan aihe- ja tapauskohtaista muuta strategista yhteistyötä muiden maakuntien kanssa.
 - Arvioidaan ja selvitetään kansainväliset verkostot, joiden kanssa Satakuntaliitto jatkaa yhteistyötä:

- BSSSC:n (Itämeren valtioiden alueiden yhteistyö) ja sen työryhmien toiminta
- AER (Euroopan alueiden liitto) -jäsenyys
- CPMR ja sen alainen Itämeri-komission toiminta
- Yhteistyö Kiinan Changzhoun ja Ningbon alueiden sekä CASST- ja SAWS -organisaatioiden kanssa
- yhteistyö Viron Viljandin ja Harjumaan (Tallinnan alue) maakuntien kanssa

Satakuntaliiton viestintä

Viestinnän tavoitteena on tiedottaa Satakuntaliitossa tehtävästä työstä ja lisätä Satakunnan tunnettuutta ja vetovoimaisuutta.

- Edistetään viestinnän keinoin Satakunnan maakuntaohjelman ja muiden strategisten asiakirjojen tavoitteita sekä yhteistyökumppaneiden ja -organisaatioiden kanssa sovit- tuja maakunnan kannalta tärkeitä tavoitteita
- Tuetaan viestinnän keinoin maakunnan kehityksen kannalta merkittäviä muutoksia, mm. tuetaan maakuntauudistuksen viestintää
- Viestitään Satakuntaliiton toimialaan kuuluvista asioista eri keinoin ja välineissä pai- nottuen sosiaaliseen mediaan
- Nettisivu-uudistuksen toteuduttua ylläpidetään sivustoa www.satakunta.fi sekä Sata- kuntaliiton kanavia Instagramissa ja Facebookissa, ja tuotetaan sivustolle ja eri kana- viin sisältöä
- Tuotetaan tarkoituksenmukaista sähköistä materiaalia maakunnan markkinointiin
- Valmistellaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan myös englanninkielisiä aineistoja sekä soveltuvien osin muita kieliä
- julkaistaan sähköistä uutiskirjettä
- seurataan palveluiden käyttöä ja kehitetään palveluita seurannan pohjalta
- uudistetaan viestintäkanavia ja kanaville laitettavaa materiaalia vastaamaan EU-tason saavutettavuuskriteereitä
- Edistetään tiedonsiirtoa liiton henkilöstön sisällä mm. säännöllisillä viestintäpalavereil- la
- Osallistutaan yhteistyökumppanien kanssa 2–3 Satakuntaa tunnetuksi tekevään yh- teismarkkinointitapahtumaan

2.2 Aluekehityksen toimiala

Satakuntaliiton aluekehityksen toimialan tehtävät perustuvat pääosin lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (17§, 7/2014). Keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia ovat:

- Aluekehityksen ennakointi ja seuranta
- Maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja toimeenpanosuunnitelman laatiminen
- Kuntien ja maakuntien välisen yhteistyön sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen
- Kulttuuriin liittyvien suunnitelmien yhteensovittaminen osana maakuntaohjelman toteuttamista
- Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) sekä sen sihteeristön (MYRS) toiminnasta huolehtiminen
- Alueellisten rakennerahasto - ohjelmien toteuttaminen (ohjelmat 2007- 2013 ja 2014 - 2020)
- Uuden ohjelmakauden 2021-2027 kansalliseen valmisteluun osallistuminen ja valmistelun vetäminen Satakunnassa.
- Kansallisen aluekehittämisrahoituksen rahoittajan tehtävät
- Aluekehitykseen liittyvien kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- Aluekehittämistä tukevan kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen
- Satakuntaliitto ja maakunnan keskeiset kehittämistoimijat käyvät systemaattista ja jatkuvaa vuoropuhelua maakunnan kehittämiseksi ja alue-ennakoinnin sekä tutkimus-kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamiseksi.
- Satakuntaliiton aluekehittämisen ajantasaiset seurantaraportit tarjoavat kattavaa tietoa Satakunnan kehityksen tilasta sekä palvelevat maakuntaohjelman seuranta- ja maakunnan edunvalvontaa.
- Maakunnan yhteistyöryhmä MYR ohjaa ja seuraa maakuntaohjelman ja EU:n rakennerahasto-ohjelman ja muiden rahoitusinstrumenttien tehokasta toteutusta Satakunnassa
- Maaseudun kehittämisen, matkailun sekä kulttuurialan yhteistyö toimii Satakunnassa eri kehittäjäorganisaatioiden, maakunnassa toimivien keskeisten järjestöjen sekä rahoittajien kesken.

Aluekehityksen ennakointi ja seuranta

Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala vastaa aluekehityslainsäädännön mukaisesti alue-ennakoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa.

Aluekehittäminen ja ennakointi edellyttävät kattavaa vertailukelpoista tietoa toimintaympäristöstä ja kehityksen tilasta. Aluekehityksen toimiala arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä ja kehittämistoiminnan vaikuttavuutta. Käytännössä aluekehityksen seuranta ja alue-ennakointi on numeerisen, teemakarttapohjaisen ja paikkatiedon hallintaa sekä analysoidun tiedon vaihtoa ja tietopalvelua. Tietotarjonta maakunnallisen kehityksen seurantaan ja aluepoliittisen päätöksenteon tueksi uudistuu merkittävästi kaiken aikaa.

Satakuntaliiton maakunnallinen tilasto- ja tietopalvelu tarjoaa täsmällistä tietoa maakunnan, sen kuntien, yritysten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kehittämisen tueksi. Satakuntaliitto pyrkii palvelemaan maakunnan eri tahojen päätöksentekoa ja auttaa rakentamaan yhteistä näkemystä Satakunnan tulevaisuudesta. Vahva tietopohja mahdollistaa perusteltujen valintojen tekemisen, ennakoinnin ja ohjaa toimintaa oikeaan suuntaan.

- Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala ylläpitää ja kehittää maakunnallista tilasto- ja aluetietopalvelua.
- Rakennetaan satakuntalainen yhteistyöryhmä Satakuntaliiton kumppanuusorganisaatioiden kanssa tilasto- ja tietopalvelujen tuottamisen tueksi.
- Huolehditaan aluekehittämisen toimialan sekä alueiden käytön tehtävässään tarvittavan tiedon hankinnasta ja analysoinnista, selvitysten laadinnasta sekä tiedottamisesta.
- Laaditaan alueellinen kehityskuvaraportti kerran vuodessa maakuntavaltuustolle. Satakuntaliiton aluekehittämisen strategiset kasvuohjelmat sekä ajantasaiset seurantaraportit tarjoavat kattavaa tietoa Satakunnan kehityksen tilasta ja älykkästä erikoistumisesta sekä palvelevat maakuntaohjelman seurantaa ja maakunnan edunvalvontaa.
- Toteutetaan alue-ennakoinnin vuosikello. Alue-ennakoinnin vuosikello sisältää viisi aluekehityksen seurantaa ja ennakointia palvelevaa tilaisuutta:

1) Maakunnalliset alue-ennakoinnin foorumit. Foorumien tehtävänä on tarjota maakunnalliselle tutkimus-kehittämis- ja innovaatiotoiminnalle keskustelufoorumi. Foorumit kytkeytyvät maakunnallisen osaamisprofiilin laadintaan.

2-3) Alueellisia kehitysnäkymiä tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa (kevät-syysy) Satakunnan ELY-keskuksen koordinoimana seuduittaisena yhteistyönä. Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala osallistuu alueellisten kehitysnäkymien laadintaan.

4) Satakuntaliitto laatii aluekehityksen tilannekuvaraportin kerran vuodessa. Laadintaprosessi sisältää mm. trendi- ja ilmiötarkastelut, asiantuntijatyöpajojen toteutuksen ja aineiston analysoinnin.

5) Satakuntaliitto järjestää vuosittain Tulevaisuusfoorumin, jossa tarkastellaan maakunnallisen kehittämisen ajankohtaisia teemoja sekä tulevan vuoden ennakoititeemoja aluekehittämisen ja edunvalvonnan lähtökohdista.

- Jatketaan alue-ennakoinnin johtoryhmän työskentelyä alue-ennakoinnin vuosikellon koordinoinnissa.
- Yhteensovitetaan alueellisia pitkän ja keskipitkän aikavälin osaamis- ja koulutustarpeita osana alue-ennakoinnin vuosikelloa. Jatkuvan oppimisen sisältöjen täsmentäminen maakunnan koulutuksenjärjestäjien ja muiden toimijoiden yhteistyössä.
- Osaamis- ja innovaatioekosysteemien toimintamallin kehittäminen
- Älykkään erikoistumisen strategisten painopisteiden täsmentäminen osana maakuntaohjelman 2022 - 2025 laadintaa

Maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja toimeenpanosuunnitelman laatiminen

Maakuntasuunnitelmaan (Tulevaisuuskäsikirja 2035) perustuva Satakunnan maakuntaohjelma 2018-2021 valmistui 2017. Ohjelmaa toteutetaan EU- ja kansallisin varoin sekä edunvalvonnan keinoin. Maakuntaohjelman toteutumista edistetään vuoden 2020 aikana vuorovaikutuksessa muiden maakuntien, kuntaliiton, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, ELY-keskusten sekä tarkoituksenmukaisesti muiden mahdollisten tahojen kanssa.

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma laaditaan joka toinen vuosi. Väli vuosina toimeenpanosuunnitelma tarkistetaan. Toimeenpanosuunnitelma sisältää rakennerahastojen käyttösuunnitelman maakunnassa. Toimeenpanosuunnitelman hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä.

Maakuntasuunnitelmatyöhön liittyviä keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2021 ovat:

- Satakunnan maakuntasuunnitelman 2050 laadinnan toteuttaminen
 - skenaariotarkastelu ja tulevaisuuskuvat
 - seutukuntakohtaiset tapaamiset
 - SuomiAreena -tapahtuman toteuttaminen osana valmisteluprosessia

Maakuntaohjelmatyöhön liittyviä keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2021 ovat:

- Maakuntaohjelman 2018-2021 toteutumisen seurantaraportti (aluekehityksen tilannekuvaraportti) laaditaan maakuntavaltuustolle keväällä 2021.
- Toimeenpanosuunnitelman laadinta syksyllä 2021 mikäli niin TEM ohjeistaa.
- Maakuntaohjelman 2022 prosessin suunnittelu ja kytkeminen maakuntasuunnitelmatyöhön. Osana maakuntaohjelmaa valmistellaan ensimmäistä kertaa myös kansainvälisen toiminnan toimintaohje.

Satakunta-strategian laadinta

- Pitkän aikavälin maakuntasuunnitelman 2050 ja maakuntaohjelman 2022-2025 yhteensovitus Satakunta-strategiassa.

Kuntien ja maakuntien välisen yhteistyön sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen

Maakuntien yhteistoiminta-alue

Satakunta ja Varsinais-Suomi ovat muodostaneet alueiden kehittämislain 2014/7 mukaisen yhteistoiminta-alueen. Uuden, vuonna 2020 valmisteltavan ja vuonna 2021 eduskunnan käsitteilyyn tulevan aluekehityslainsäädännön mukaan laissa nimetyt viralliset yhteistyöalueet jäävät pois. Yhteistoiminta-alueen osalta Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntahallitukset ovat linjanneet keskeisimmiksi asioiksi VT8 II-vaiheen toteuttamisen, meriklusterin ja sen alihankintaverkoston kehittämisen sekä Saaristomeren ja Selkämeren tilan parantamisen. Muita yhteisiä kehittämisalueita ovat ammattikorkeakoulu-yhteistyö Coastal, Lounais-rannikkoyhteistyö (LOURA) ja Pohjoinen kasvuvyöhyke -verkostotyö. Maakuntien liittojen lakisääteinen tehtävä on myös merialuesuunnittelu, jota tehdään yhteistyössä rannikkomaakuntien kanssa.

- Vuonna 2021 jatketaan aluekehittämisen yhteistoimintateemojen edistämistä yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton kanssa.

Maakunnallisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio -yhteistyön (TKI) edistäminen

TKI-yhteistyön tavoitteena on muodostaa strategisia verkostokumppanuuksia keskeisten t&k-organisaatioiden, oppilaitosten, välittäjäorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän välille. Tarkoituksena on mm. että maakunnan TKI-toimijoiden välinen työnjako ja fokuoituminen on selkeä ja toimijat muodostavat strategiseen kumppanuuteen perustuvia kumppanuuksia/yhteishankkeita.

- Jatketaan maakunnallisten alue-ennakoinnin teemafoorumien (TKI-foorumien) koordinoitua vuonna 2021
- Vuoden 2021 aikana vahvistetaan maakunnan tutkimus-kehittämis- ja innovaatiotoiminnan verkostoyhteistyötä ja valmistellaan maakunnallinen osaamis- ja innovaatio-ekosysteemin toimintamalli osana EAKR-hanketta

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta

Koulutuksen ennakointiin liittyvän koordinoivan tehtävänsä mukaisesti Satakuntaliitto on kutsunut maakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimijat yhteisen pöydän ääreen keskustelemaan Satakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen tilanteesta, tulevaisuudesta ja yhteistyön kehittämismahdollisuuksista, sillä toisen asteen ammatillisen koulutuksen murros sekä ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat niin säästö- kuin laajemmat uudistustavoitteet (amatillisen koulutuksen reformi) luovat ajankohtaisia haasteita koulutusorganisaatioille.

- Jatketaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunnan koordinoitua vuonna 2021

Satakunnan teollisuuden kasvuohjelma - Teollisuuspilotti

Teollisuuspilotti on ohjelmajulistus satakuntalaisen teollisuuden ja sen uudistumisen merkityksestä kohdistuen etenkin maakunnan teollisuuspuistoihin. Teollisuuspilotti nostaa teollisuuden kannalta keskeiset kehitettävät asiat esille. Teollisuuspilotti on valmisteltu laajassa yhteistyössä keskeisten yksityisten toimijoiden (mm. Kauppakamarit) sekä julkisten (Satakuntaliitto, Satakunnan ELY, kaupungit ja kunnat) kesken.

- Edistetään kasvuohjelman toteutumista ja seurantaa osana maakunnallista TKI-toimintaa sekä maakuntaohjelman 2018-2021 toteuttamista ja maakuntaohjelman 2022-2025 laadintaa.

Bio- ja kiertotalouden kasvuohjelma 2019-2030

Kasvuohjelman tarkoituksena on luoda ja vahvistaa edellytyksiä bio- ja kiertotalouden kestäväälle kasvulle maakunnassa sekä vahvistaa Satakunnan roolia kansallisesti ja kansainvälisesti bio- ja kiertotalouden osa-alueilla.

- Edistetään kasvuohjelman toteutumista ja seurantaa osana maakunnallista TKI-toimintaa sekä maakuntaohjelman 2018-2021 toteuttamista ja 2022-2025 laadintaa

Metsätalouden kasvuohjelma

Satakunnan metsätalouden ja -teollisuuden sivuvirtoihin keskittyvä kasvuohjelma valmistui loppuvuodesta 2020. Kasvuohjelman tarkoituksena on luoda ja vahvistaa edellytyksiä metsätalouden kestäväälle kasvulle Satakunnassa.

- Edistetään kasvuohjelman toteutumista ja seurantaa osana maakunnallista TKI-toimintaa sekä maakuntaohjelman 2018-2021 toteuttamista ja 2022-25 laadintaa

Aluekehittämistä tukevan yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen

- Seurataan ja osallistutaan aluekehityksen toimialaan liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin, maakunnallisiin ja ylikunnallisiin verkostoihin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin.

Pohjoinen kasvuvyöhyke

Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat ovat mukana Pohjoisen kasvuvyöhykkeen kasvusopimuksessa, joka muodostaa Etelä-Suomen 13 kaupungin ja kuuden maakunnan yhteistyöverkoston. Mukana ovat Espoon, Helsingin, Kotkan, Kouvolan, Lahden, Lohjan, Porin, Porvoon, Rauman, Salon, Turun, Uudenkaupungin ja Vantaan kaupungit sekä Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntien liitot. Pohjoinen kasvuvyö-

hyke -yhteistyön koordinaatiosta vastaavat yhdessä hankkeen isäntäorganisaatiot Turun kaupunki ja Uudenmaan liitto.

Kasvuvyöhyke kokoaa alueellaan valtion, kaupunkien, elinkeinoelämän sekä tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden keskeiset edustajat rakentamaan uutta liiketoimintaa, työpaikkoja ja elinvoimaa Suomeen. Pohjoisella kasvuvyöhykkeellä on erinomainen geopoliittinen sijainti, toimiva infrastruktuuri ja monipuolinen osaamisperusta. Se on alusta ennakkoluulottomille digitaalisten palvelukonseptien kokeiluille ja piloteille. Pohjoinen kasvuvyöhyke on kansainvälisesti houkutteleva elinkeinoelämän toimintaympäristö. Pohjoisen kasvuvyöhykkeen kehittäminen pohjautuu hallitusohjelman ja sen kärkihankkeiden edistämiseen ja tähtäimenä on Suomen ja sen alueiden kestävä kasvun ja elinvoimaisuuden edistäminen.

Pohjoisen kasvuvyöhykkeen tavoitteena on luoda kestäviä, perinteisiä ja digitaalisia liikenne- ja kuljetuspalveluita, tuottaa ketterä innovaatioiden kehitysalusta ja hyödyntää kansainvälisen yhteistyön mahdollisuudet innovaatioiden kaupallistamisessa. Tavoitteena on myös lisätä yhtenäisen työmarkkina- ja talousalueen yhteistoiminnallisuutta ja saavuttaa siten skaalautuvia etuja koko alueelle sekä vahvistaa Suomen houkuttelevuutta elinkeinoelämän toimintaympäristönä.

Pohjoinen kasvuvyöhyke on alusta digitaalisten palvelukonseptien kokeiluille ja piloteille sekä kansainvälisesti houkutteleva elinkeinoelämän toimintaympäristö. Se tarjoaa kehitysalustan innovaatioille, Suomen edelleen kansainvälistymiselle ja uusiin, digitaalisiin sovelluksiin perustuvien ratkaisujen kokeiluille ja kaupallistamiselle.

- Vuoden 2021 aikana aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu Pohjoisen kasvuvyöhykkeen johtoryhmän työskentelyyn.
- Edistetään ja seurataan valtion ja Pohjoisen kasvuvyöhykkeen välisen kasvusopimuksen etenemistä yhteistyössä Porin ja Rauman kaupunkien kanssa.

Lounaisrannikkoyhteistyö (LOURA)

Lounaisrannikkoyhteistyötä (LOURA) tekevät lounaisrannikon kaupungit Turku, Uusikaupunki, Rauma ja Pori. LOURA on strateginen yhteistoimintamalli, jonka päämääränä on koko alueen kilpailukyvyyn, houkuttelevuuden ja tunnettuuden lisääminen. Yhteistyön lippulaivoja ovat meriosaaminen, energia, matkailu, invest in –toiminta ja ennakoiva elinvoimatoiminta.

- Vuoden 2021 aikana aluekehityksen toimialan edustaja toimii LOURA-yhteyshenkilönä

Satakunnan Team Finland toiminta

Satakunnassa Team Finland –toiminta on organisoitu Team Satakunnaksi, jonka tehtävänä on alueen kansainvälistymispalveluita tarjoavien tahojen tiedonvaihto ja kansainvälistymistoiminnan koordinointi. Team Satakunta järjestää yrityksille suunnattuja tietoiskutilaisuuksia kansainvälistymiseen liittyvistä kysymyksistä ja tarjoaa kansainvälistymiseen liittyvä neuvontaa ja yhteyksiä muihin Team Finland –toimijoihin.

- Aluekehityksen toimialan edustaja toimii Team Finland Satakunta yhteyshenkilönä vuonna 2021

Muut erillisprojektit ja selvitykset

Digitalisaation edistäminen

Toteutetaan vuonna 2020-2021 valtionvarainministeriön osarahoittamana digitukihanke, jossa kootaan yhteen kansalaisten digitukea tarjoavat tahot Satakunnassa sekä huolehditaan palveluiden löydettävyydestä. Kansalaisille digitukea tarjoavat kunnat, julkishallinnon toimijat, järjestöt, erilaiset hankkeet ja yritykset, jotka noudattavat digituen eettisiä periaatteita.

Aineettoman kulttuuriperinnön hanke

Toteutetaan aineettoman kulttuuriperinnön hanke yhteistyössä mm. Museoviraston kanssa. Kuntien kulttuuritoimintalaki haastaa kuntia huomioimaan ja tukemaan elävää kulttuuriperintöä työssään entistä vahvemmin. Samalla se avaa uudenlaisia yhteistyömahdollisuuksia monenlaisille toimijoille. Tietoisuuden lisääminen, yhteistyön vahvistaminen sekä kulttuuriperintöön liittyvän potentiaalin tunnustaminen sekä valtakunnallisesti että paikallisesti on perusteltua.

Haettavassa kaksivuotisessa alueellisessa kehittämishankkeessa jalkautetaan uutta lakia kuntiin osallistavan kulttuuriperintötyön avulla. Museovirasto koordinoi hanketta, jossa kansallisen tason kumppaneina ovat Museoliitto, Suomen Kotiseutuliitto sekä Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura. Alueellisella tasolla hanketta toteuttavat Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto sekä *Satakuntaliitto*, joiden kautta hankkeessa mukana ovat kaikki näiden alueiden kunnat.

Hankkeessa tuodaan yhteen maakuntien toimijat keräämään ja luomaan toimintamalleja, hankkeita, verkostoja, palveluita ja matkailutuotteita, jotka ponnistavat osallistavasta kulttuuriperintötyöstä. Laajan, moniammatillisen yhteistyöverkoston osaamisella luodaan pilottimaakuntiin ja -kuntiin pysyvää toimintamallia, jota voidaan hankkeen jälkeen levittää muualle Suomeen. Konkreettisenä lopputuloksena syntyy 30 pilottihanketta kolmeen maakuntaan sekä verkkoalusta, menetelmien ja hyvien käytäntöjen monialainen resurssipankki.

Muut strategiat ja hankkeet

Jatketaan strategioiden ja aluekehityksen tilannekuvien sekä teemakohtaisten sisältöjen laadintaa sekä tarvittavien taustaselvitysten toteuttamista. Tulevia selvityksiä ovat mm. älykkään erikoistumisen painopisteiden päivitys, Satakunnan jatkuvan oppimisen sisältöjen täsmentäminen ja maakunnallisen osaamisprofiilin laadinta.

Maaseudun kehittämisen yhteistyö ja järjestöyhteistyö

Maaseudun kehittämiseen suunnattua kehittämis- ja yritysrahoitusta myöntää ELY-keskus. Satakuntaliitolla on edustaja Maakunnan Yhteistyöryhmän maaseutujaostossa, jossa seurataan alueellisen maaseudun kehittämisstrategian sekä leader-kehittämisstrategioiden toteuttamista sekä maaseuturahaston rahoituksen suuntaamista em. strategioiden mukaiseen kehittämiseen.

työhön. Maaseudun kehittämiseen liittyen Satakuntaliitto on yhdessä SataKylät ry:n kanssa valinnut Satakunnan maakuntakylän vuodesta 1994 asti.

Satakuntaliitto on mukana Satakunnan järjestöyhteistyöryhmässä (JYTRY), joka on maakunnan yhdistys- ja vapaaehtoistoimijoiden keskustelu-, kehittämis- ja yhteistyöfoorumi. Järjestöyhteistyöryhmän tavoitteena on edistää yhdistysten yhteistyötä muiden yhteiskuntatoimijoiden kanssa (kunnat, yritykset, seurakunta, oppilaitokset) sekä lisätä järjestötoiminnan ja osaamisen tunnettuutta maakunnassa. Satakuntaliitto on jäsenenä Suomen Kotiseutuliitossa sekä Suomen Kylätoiminta ry:ssä.

- Maaseudun kehittämisen yhteistyötä jatketaan maaseudun kehittäjäorganisaatioiden, maaseudulla toimivien keskeisten järjestöjen sekä rahoittajien edustajien kanssa.
- Osallistutaan järjestöyhteistyöryhmään maakunnallisen järjestötoiminnan ja tavoitteiden kytkemiseksi maakunnalliseen kehittämistyöhön.
- Yhteistyössä SataKylät ry:n kanssa valitaan vuoden maakuntakylä 2021.

Matkailun strateginen kehittäminen ja yhteistyön koordinointi

Satakuntaliitto edistää matkailutoimijoiden yhteistyötä Satakunnassa mm. kutsumalla koolle maakunnan keskeisistä matkailun kehittäjistä ja -toimijoista koostuvan Matkailufoorumin. Foorumin tehtävänä on seurata ja arvioida Satakunnan matkailun tavoite- ja toimenpidesuunnitelman toteuttamista, keskustella matkailun strategiseen kehittämiseen liittyvistä aiheista osana maakuntaohjelman toteuttamista sekä välittää tietoa ajankohtaisista maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävistä matkailuun liittyvistä asiakokonaisuuksista. Lisäksi matkailufoorumi toimii yhtenä aluekehityksen seuranta- ja ennakoivia palvelevana TKI-yhteistyöryhmänä, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa matkailualan osaamis- ja työvoima- sekä kehittämistarpeista alueelliseen ennakoivaan työhön sekä maakuntaohjelman toteuttamisen seurantaan.

- Vahvistetaan matkailutoimijoiden yhteistyötä ja edistetään matkailun strategista kehittämistä matkailun kehittäjäorganisaatioiden, oppilaitosten sekä rahoittajien edustajien kesken.
- Jatketaan matkailufoorumin koordinoivia toimia vuonna 2021.
- Laaditaan yhteistyössä matkailutoimijoiden kanssa vuonna 2019 valmistuneen Satakunnan matkailun kasvuohjelman työsuunnitelma vuosille 2021-2022.

Kulttuuriin liittyvien suunnitelmien yhteensovittaminen osana maakuntaohjelman toteuttamista

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta maakunnassa ja siinä tehtävässä vastaa mm. kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta osana maakuntaohjelman toteuttamista. (Laki alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista 17§, 7/2014). Satakuntaliiton johdolla laadittu Sata-

kunnan kulttuuristrategia 2015-2020 määrittelee maakunnalliset kulttuurin kehittämisen linjaukset.

- Satakunnan päivitetyn kulttuuristrategian 2030 julkaisu ja toimeenpanon edistäminen
- Järjestetään maakunnallinen kulttuurifoorumi vuoden 2021 aikana.
- Aineettoman kulttuuriperinnön hankkeen toteuttaminen yhdessä Museoviraston kanssa, ks. Muut erillisprojektit ja selvitykset

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) toiminnasta huolehtiminen

Satakuntaliiton aluekehitysyksikkö vastaa Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta Satakunnassa. MYR yhteensovittaa aluekehittämisen ohjelmien ja erityisesti rakennerahasto-ohjelman toteuttamista maakunnassa. Yhteistyöryhmällä on sihteeristö ja maaseutujaosto.

- Satakuntaliitto hallinnoi maakunnan yhteistyöryhmän toimintaa. Maakunnan yhteistyöryhmällä on 3-5 kokousta vuodessa. MYR hyväksyy maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman.
- Sihteeristö valmistelee MYR:n kokoukset ja lisäksi koordinoi ELY-keskuksen ja liiton käytännön hanketyötä maakunnassa.
- Maaseutujaosto edistää ja seuraa EU:n maaseutuohjelman toteuttamista ja päättää itsenäisesti kokoontumisaikataulustaan.

Alueellisten rakennerahasto - ohjelmien toteuttaminen (ohjelma 2014 - 2020) sekä uuden ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun osallistuminen

Valtakunnallinen rakennerahasto-ohjelma 2014 - 2020 käynnistyi ensimmäisellä haulla syksyllä 2014. Ohjelma sisältää sekä EAKR- että ESR-rahastojen toimet. Maakunnassa rahoittajaviranomaisina toimivat maakunnan liitto ja ELY-keskus. Ohjelman hallintoa on keskitetty Suomessa neljään ELY-keskukseen ja neljään maakuntien liittoon. Länsi-Suomessa toimivat koordinoivina viranomaisina Keski-Suomen ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto. Maakunnilla on kuitenkin omat rahoituskehyksensä. Perusliitossa (Satakuntaliitto) hoidetaan edelleen hankevalmistelu kokonaisuudessaan ja myös hankepää tökset maakuntahallituksessa. Hankkeiden yhteyshenkilöt ovat edelleen perusliitosta, jotka osallistuvat hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn maakunnassa. ELY-keskus vastaa lähinnä yritysten tukemisesta ja maakunnan liitto tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemisesta. Erityisenä kattavana tavoitteena on vähähiilisen talouden edistäminen.

- Satakuntaliitto koordinoi ja vastaa omalta osaltaan rakennerahasto-ohjelman toteuttamisesta annettujen ohjeiden ja aikataulujen puitteissa tehokkaasti huomioiden mm. maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman linjaukset ja painotukset.
- Vuoden 2021 aikana osallistutaan uuden ohjelmakauden 2021-2027 valmisteluun:

- Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu Länsi-Suomen suuralueen edustajana uutta ohjelmakautta 2021-2027 valmisteleavan EU-4 jaoston toimintaan. Toimintaa koordinoi Työ- ja elinkeinoministeriö.
- EU:n elvytyspakettiin sisältyvien elpymisrahaston (RRF - Recovery and Resilience Fund) sekä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF-Just Transition Fund)- rahastojen toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen Satakunnassa
- Osallistutaan Satakunnan elvytyspaketin laadintaan (Kasvun mahdollisuudet)
- Edistetään Satakunnalle tärkeiden teemojen näkökulmaa osana uuden ohjelmakauden sisältöjen valmistelua (mm. EDIH)
- Rakennerahasto-ohjelman 2021-2027 valmistelun tueksi on perustettu Läntisen valmisteluryhmä, jonka puheenjohtajan ja sihteerin tehtävistä vastaa Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala.
- Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu uuden ohjelmakauden 2021-2027 suuralueittaiseen valmisteluun ELSA-työryhmissä (Etelä- ja Länsi-Suomi). ELSA-koordinaattorina toimii Uudenmaan liitto.
- Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu Pohjois-Karjalan edustajan varahenkilönä Maa- ja metsätalousministeriön koordinoimaan uuden ohjelmakauden 2021+ CAP-maaseututyöryhmän työskentelyyn.

Kansallinen aluekehittämisrahoitus

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitus

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaisella alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen - mukaisella kansallisella (AKKE) -rahoituksella tuetaan hallitusohjelman mukaista sopimuksellista yhteistyötä sekä maakuntien omaehtoista kehittämistä. Rahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi alueiden vahvuuksiin ja erikoistumiseen perustuviin kehittämishankkeisiin sekä monenkeskisiin selvitys- ja kehittämishankkeisiin, jotka edellyttävät nopeaa reagointia ja joihin muiden viranomaisten rahoitusvälineet eivät sovi. Ministeriön ohjeen mukaan, määrärahaa voidaan maakunnan liiton harkinnan mukaan kohdentaa koronavirusepidemian alueen kehitykselle aiheuttamien haitallisten vaikutusten hillintään ja niistä toipumiseen.

- Hoidetaan AKKE-rahoituksen viranomaistehtävät vuoden 2021 aikana.

Aluekehitykseen liittyvien kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen

- Vuoden 2021 aikana valmistellaan kv-toimintasuunnitelma osana maakuntasuunnitelman 2022-2025 laadintaa.
- Satakuntaliiton kansainvälisten asioiden asiantuntijatiimin kokoaminen kv-toimintasuunnitelman laadintaan ja seurantaan.

WFEO

Maakunnan kansainvälistymisen edistämisessä keskeinen resurssien tarjoaja on Euroopan Unioni. Satakuntaliitto ylläpitää Brysselissä yhteistä Eurooppa-toimistoa (West Finland Euro-

pean Office, WFEO) kolmen muun maakunnan liiton kanssa. Aluekehitys tekee tiivistä yhteistyötä WFEO:n kanssa, joka auttaa satakuntalaisia toimijoita tiedonhankinnassa, verkostoitumisessa sekä EU-ohjelmien hyödyntämisessä.

- Edistetään maakunnan toimijoiden kansainvälistä verkostoitumis- ja hanketoimintaa.
- Seurataan satakuntalaisten toimijoiden osallistumista EU- ja muiden kansainvälisten ohjelmien hankehakuihin.

CPMR

Euroopan merellisten reuna-alueiden välinen yhteistyöjärjestö CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions) muodostaa Euroopan rannikkoalueiden erityiskysymyksiin keskittyvän verkoston, joka vaikuttaa EU:n instituutioihin sekä kansallisiin hallituksiin useilla merkittävillä politiikan ja aluekehityksen sektoreilla. CPMR edustaa noin 200 miljoonaa ihmistä yli 150 alueelta 24 EU-maasta ja muualta. Suomalaisia jäseniä ovat Satakunta, Uusimaa, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Varsinais-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa.

Järjestön alaisuudessa toimii kuusi maantieteellisesti muodostettua alueellista komissiota. Suomalaiset maakunnat ovat mukana järjestön Itämeri-komissiossa. Verkoston keskeisiä aluekehittämisteemoja ovat koheesiopolitiikka, merenkulun ja muun liikenteen kysymykset, energiapolitiikka, kalastusasiat sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta. CPMR edustaa Satakunnalle tärkeitä teemoja, joita ovat merelliselle rannikkoalueelle erityisesti alue- ja meripolitiikka sekä liikenne- ja energiakysymykset Itämeren alueella.

- Vuoden 2021 aikana Satakuntaliiton asiantuntijat valmistelevat maakunnan sisällöt verkoston teematyöryhmiin. Tavoitteena on aktiivinen osallistuminen erityisesti Itämeri-komission toimintaan ja meripolitiikan teemaryhmään?
- Aluekehityksen toimialan edustaja hallinnoi ja koordinoi CPMR -yhteistyötä.

Interreg – ohjelmat

Interreg - ohjelmista Satakuntaliitolle keskeisin on kuluvalle ohjelmakaudella ollut Central Baltic -ohjelma eli Keskisen Itämeren rajat ylittävä ohjelma. Central Baltic 2014 - 2020 on EU:n alueellisen yhteistyön ohjelma, johon osallistuvat rannikkoalueet neljästä Itämeren maasta. Suomessa ohjelma-alue kattaa Uudenmaan lisäksi Satakunnan, Varsinais-Suomen, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan maakunnat. Ohjelman toimintalinjat liittyvät talouden kilpailukykyyn, ympäristöön, liikenteeseen ja sosiaaliseen osallisuuteen. Läpikäyvinä teemoina ovat ICT ja vähähiilinen talous. Ohjelmakauden rahoitus on noin 122 miljoonaa euroa. Satakuntaliiton edustaja on varsinaisena jäsenenä ohjelman hallintokomiteassa ja varajäsenenä seurantakomiteassa.

Itämeren alueen Interreg-ohjelma (Interreg Baltic Sea Region) 2014–2020 tukee yhtenäistä aluekehitystä ja alueyhteistyötä ja sitä kautta innovointia, saavutettavuutta ja kestävästä kehitystä Itämeren alueella. Ohjelman monikansalliset hankkeet keskittyvät yhteisiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, ja niihin osallistuu kumppaneita koko Itämeren alueelta. EU-rahoitus ohjel-

makaudella 2014–2020 yht. 278,6 milj. euroa. Ohjelmassa ovat mukana jäsenmaat Suomi, Ruotsi, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola ja (Pohjois-)Saksa sekä kumppanuusmaat Norja, Valko-Venäjä ja (Luoteis-)Venäjä.

- Osallistutaan Interreg Central Baltic -ohjelman 2014-2020 hallinto- ja seurantakomitean toimintaan.
- Osallistutaan Interreg Central Baltic -ohjelman 2021-2027 valmisteluun ohjelmointikomitean (Joint Programming Committee) ja työryhmän (Working Group) jäsenyyksien kautta.
- Osallistutaan INTERREG Baltic Sea Region -ohjelman kansalliseen sub-komiteaan sekä osallistutaan sen kautta uuden ohjelmakauden ohjelmavalmisteluun mahdollisuuksien mukaan.
- Kannustetaan satakuntalaisia toimijoita hyödyntämään kv-rahoitusohjelmia kansainvälistymisen vahvistamiseksi.
- Seurataan satakuntalaisten toimijoiden osallistumista kv-ohjelmien hankehakuihin osana maakuntaohjelman seurantaa.

Muu KV-verkostoituminen, Innovaatiokumppanuudet ja S3.

EU 2020 -strategian yhtenä kärkialoitteena julkaistiin Innovaatiounioni-strategia, jossa korostetaan erityisesti kahta lähestymistapaa: Älykäs erikoistuminen (Smart specialisation) ja Euroopan innovaatiokumppanuudet (European Innovation Partnerships).

Smart Specialisation. Euroopan Unioni toteuttaa uutta ohjelmakautta alueelliseen innovaatiojärjestelmäajatteluun ja alueelliseen erikoistumiseen pohjautuvan ”Smart specialisation” S3-ajattelun kautta. Satakuntaliitto on mukana Euroopan alueiden Smart Specialisation Platformilla ja älykkään erikoistumisen lähestymistapa on sisällytetty maakuntaohjelmaan ja lisäksi on laadittu maakunnan osaamisalueisiin perustuva Smart specialisation -konsepti (www.satakuntaliitto/s3). Tämä lähestymistapa tulee olemaan jatkossa entistä enemmän EU-ohjelmien toteuttamisen ohjaajana.

- S3-temaattisten platformien alla (uudistuva teollisuus, automaatio ja robotiikka, energia, agri-food) haetaan aktiivisesti kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia maakuntaohjelman ja kv-suunnitelman(2018-painotusten mukaisesti
- Vuonna 2021 jatketaan automaation ja robotiikan kansainvälistä verkostoitumista ja kansainvälistä yhteistyötä osana maakunnan teollisuuden uudistumista

Innovaatiokumppanuudet. Satakuntaliitto on mukana kestäväen maatalouden eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa (ERIAFF-verkosto). Innovaatiokumppanuus tähtää resurssitehokkuuden edistämiseen, tutkimuksen ja käytännön yhdistämiseen sekä innovaatioiden lisäämiseen maa-, metsä- ja elintarviketaloudessa. Innovaatiokumppanuudella halutaan tuoda tärkeimmät sidosryhmätoimijat yhteen (erityisesti yhdistäen tutkimus- ja käytäntö).

Satakuntaliitto on lisäksi mukana yhdessä WFEOn kanssa eurooppalaisten alueiden tutkimus- ja innovaatioverkostossa (ERRIN) ja sen teematyöryhmissä.

- Vuoden 2021 aikana osallistutaan ERRIN- sekä ERIAFF-verkostojen ja näiden eri työryhmien toimintaan ja edistetään satakuntalaisten innovaatiotoimijoiden sekä elintarvikealan kansainvälistymistä sekä kansainvälistä yhteistyötä

Kiina-yhteistyö

Satakunnalla on ollut vuodesta 2008 lähtien yhteistyösopimus Changzhoun kaupungin kanssa sisältäen virallisen ystävyyssalueliminnan lisäksi korkeakoulujen ja yliopistojen välistä yhteistyötä. Vuodesta 2017 lähtien Satakuntaliitto on ollut mukana myös Ningbo-yhteistyömekanismissa, jossa keskitytään erityisesti automaatioon ja robotiikkaan.

- Toimintavuoden 2021 aikana edistetään maakunnan ja sen eri toimijoiden Kiina-yhteistyötä.

Rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon liittyvä KV -yhteistyö

IQ-Net on Euroopan laajuinen verkosto, jonka tarkoituksena on rakennerahastohallinnoinnin laadun parantaminen oppimisen kautta ja kokemuksia vaihtamalla. Verkosto tuottaa tietoa partnereiden käyttöön erilaisten tutkimusraporttien muodossa. Tavoitteena on tuottaa relevanttia sisältöä rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon osallistuville organisaatioille jäsenvaltioissa. Verkoston toiminta on säännöllistä (tapaamiset 2 kertaa vuodessa) ja sen teemat noudattelevat aina kunkin ajankohdan kannalta oleellisia aihepiirejä.

Länsi-Suomen liitot maksavat vuosittain 9000 € jäsenmaksua (jaettuna viiden Länsi-Suomen liiton kesken) IQ-Net -verkostoa ylläpitävälle Glasgow'n Strathclyden yliopiston Euroopan politiikan tutkimuskeskukselle (EPRC), joka on siirtynyt Iso-Britannian EU -eron myötä Alankomaiden Delftiin. Länsi-Suomen ja Etelä-Suomen suuralueelta on mahdollista osallistua kahden edustajan voimin tapaamisiin. Länsi-Suomen koordinaatioryhmässä pyritään sopimaan tapaamiskohteisesti edustajat.

- Toimintavuoden 2021 aikana edistetään rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoa osallistamalla Euroopan laajuisen IQ-Net -verkoston toimintaan

2.3 Alueiden käytön toimiala

Satakuntaliiton alueiden käytön toimialan tehtävät perustuvat Satakuntaliiton perussopimukseen ja maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista.

Alueiden käytön keskeisimmät tehtävät ovat:

- **Maakunnan suunnittelu**

Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja alueellinen kehittämisohjelma. Satakuntaliiton alueiden käytön toimiala vastaa maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Maakuntakaavaa laadittaessa on oltava tarpeellisessa määrin yhteistyössä asianomaisten kuntien, valtion viranomaisten ja muiden maakuntakaavoituksessa keskeisten tahojen kanssa. Lisäksi alueiden käytön toimialan tehtävänä on vahvistaa maakunnan sisäistä ja kuntien välistä yhteistyötä.

Alueiden käytön toimialan tehtävänä on myös maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen kuntakaavoituksen ja muun alueiden käytön suunnittelun kautta. Alueiden käytön toimiala huolehtii maakunnan suunnittelun edellyttämästä alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurannasta alueellaan. Toimiala myös avustaa ja palvelee kuntia niiden tutkimus- ja suunnittelutoiminnassa. Alueiden käytön toimiala osallistuu myös maakuntasuunnitelman ja kehittämisohjelman laatimiseen.

- **Merialuesuunnittelu**

Satakuntaliiton alueiden käytön toimiala vastaa merialuesuunnitelman laatimisesta ja yhteistyöstä muiden maakuntien kanssa. Alueiden käytön toimiala vastaa myös merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelusta vähintään kymmenen vuoden välein.

- **Liikennejärjestelmäsuunnitelma sekä luonnonvaroja ja ympäristöä koskevat suunnitelmat**

Alueiden käytön toimiala vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Toimiala vastaa myös alueellisten laaja-alaisten luonnonvaroja ja ympäristöä koskevien suunnitelmien osalta suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa.

- **Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen.**

Alueiden käytön toimialan tehtävänä on hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen suunnitellussa ja hankkeissa kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa yhteistyötä tekemällä.

- **Ampumarataverkoston kehittämisen suunnittelu**

Alueiden käytön toimiala laatii ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa.

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET 2021

- Maakuntakaavan laatiminen
 - Satakunnan maakuntakaavan uudistamisprosessin käynnistäminen
 - Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen
 - Selvitysten käynnistäminen ja laatiminen
- Maakuntakaavojen pitäminen ajan tasalla
 - Maakuntakaavojen ajantasaisuuden arviointi kaavaa ja selvityksiä laadittaessa
- Maakuntakaavoituksen kehittäminen
 - Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen seuraaminen
 - Maakuntakaavan paikkatietoaineiston kehittäminen INSPIRE-direktiivin mukaiseksi
 - Maakuntakaavoituksen karttapalvelun kehittäminen
- Maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen
 - Lausuntojen antaminen ja neuvotteluihin osallistuminen
- Yhteistyö kuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja yhteistyön vahvistaminen maakunnan sisällä ja kuntien välillä
 - Työryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten hankkeiden käsittely
- Alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta
 - Laaditaan tarvittavia analyysejä ja selvityksiä
- Osallistuminen maakuntasuunnitelman ja kehittämisohjelman laadintaan
 - Osallistutaan Satakunnan maakuntasuunnitelman laadintaan
 - Osallistutaan Satakunnan maakuntaohjelman laadintaan
- Merialuesuunnitelman laatiminen ja yhteistyö
 - Viimeistellään merialuesuunnitelman aineistot
 - Tiedotetaan hyväksytystä merialuesuunnitelmasta ja sen perusteluista internetissä ja lähetetään tieto merialuesuunnitelman hyväksymisestä osallistuneille
 - Lähetetään hyväksytty merialuesuunnitelma viipymättä tiedoksi ympäristöministeriön raportoitavaksi maaliskuussa 2021 Euroopan komissiolle.
- Merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelu
 - Osallistutaan merialuesuunnitelmien toteuttamisen edistämiseen ja niiden vaikuttavuuden arviointiin
 - Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnittelua koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin hankkeisiin
- Liikennejärjestelmäsuunnitelma ja jatkuva liikennejärjestelmätyö
 - Käynnistetään Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys
 - Jatkuva liikennejärjestelmätyö
- Luonnonvaroja ja ympäristöä koskevat suunnitelmat
 - Osallistutaan Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian päivitystyöhön ja ilmastomuutoksen hillintään liittyvän tiekartan laatimiseen (CANEMURE-hanke, jossa Satakunnan ammattikorkeakoulu on partnerina)
- Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen
 - Maakuntakaavojen toteuttamisen edistäminen (lausunnot, neuvottelut)
 - Maakunnallisten yhteistyöryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten selvitysten esittely ja keskustelut
- Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman laatiminen ja ajan tasalla pitäminen
 - Suunnitelman valmistumisesta tiedottaminen ja vuorovaikutteisen seurannan toteuttamisjärjestelyt

Maakuntakaavan laatiminen

Satakunnassa on voimassa kaikki maankäyttömuodot käsittävä Satakunnan maakuntakaava (YM 2011/KHO 2013), maakunnallisesti merkittäviä tuulivoimatuotannon alueita käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 (YM 2014/KHO 2016) ja turvetuotantoa, aurinkoenergian tuotantoa, terminaalitoimintojen alueita, kaupan teemaa ja kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (MV2019).

Satakuntaliiton maankäytön suunnittelun lähivuosien tavoitteena on Satakunnan maakuntakaavan uudistaminen. Satakuntaliitossa on lähdetty valmistelemaan uudistamista käynnistämällä tarvittavien maakuntakaavan selvitysten laatimistyöt. Selvitykset antavat myös tärkeää tietoa maakuntakaavan toteutuneisuudesta. Ensimmäisten selvitysten joukossa on ollut esiselvityksen laatiminen Satakunnan luontoarvojen kartoittamista varten. Esiselvityksen mukaisesti ensimmäisessä vaiheessa laadittiin Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen suojelualueiden tilan arviointi. Lisäksi Satakuntaliitto on laatimassa myös ampumaratalain mukaista ampumarataverkoston kehittämissuunnitelmaa. Muita tulevia selvityksiä ovat viherrakenneselvitys, maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen selvitys sekä liikennejärjestelmien kehittämiseen liittyvät selvitykset.

- Käynnistetään maakuntakaavan uudistamistyö
- Laaditaan maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Laaditaan riittävät tutkimukset ja selvitykset kaavan laadintaa varten

Maakuntakaavojen pitäminen ajan tasalla

Maakuntakaavojen ajantasaisuutta tulee seurata suhteessa muuttuvaan lainsäädäntöön, valtakunnan ja maakunnan tason suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä toimintaympäristöön. Lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia seurataan ja niiden aiheuttamia muutoksia maakuntakaavoitukselle arvioidaan. Seurataan myös valtakunnan ja maakunnan tasolla laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia. Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia seurataan kuntakaavoituksen ja ympäristön tilan ja kehityksen seurannan avulla. Ajantasaisuuden arvioinnin perusteella käynnistetään maakuntakaavojen uudistaminen.

- Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia osallistumalla toimialaan liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin, maakunnallisiin ja ylikunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin
- Seurataan kuntakaavoitusta
- Seurataan ympäristön tilaa ja kehitystä

Maakuntakaavoituksen kehittäminen

Maakuntakaavoitusta kehittämällä voidaan vastata muuttuneeseen toimintaympäristöön ja reagoida ajan ilmiöihin.

Maakuntakaavoitusta on kehitetty maankäyttö- ja rakennuslain muutoksilla moneen otteeseen. Muutokset ovat koskeneet mm. maakuntakaavojen vahvistamista, vähittäiskaupan

suuryksikköjen suunnittelua, kaupan mitoittamista sekä tuulivoima rakentamista ja suunnittelua. Parhaillaan on vireillä maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, jossa myös maakuntakaavan sisältöä ja laadullisia vaatimuksia käsitellään. Tulevaisuudessa kehitettävänä ovat digitaaliset järjestelmät ja osallistumis- ja vuorovaikutusprosessit.

Alueiden käytön toimiala seuraa maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta ja on mukana kehittämässä maakuntakaavoitusta sekä sisällön, ulkoasun että digitaalisten ratkaisujen osalta. Toimialalla kehitetään myös paikkatieto-ohjelmiin liittyvää osaamista.

EU:n INSPIRE-direktiivi tuli voimaan 15.5.2007 ja sen toimeenpano etenee vaiheittain vuoteen 2021 mennessä. INSPIRE-direktiivi ohjaa EU:n jäsenmaat rakentamaan yhtenäiset ja yhteentoimivat paikkatietoinfrastruktuurit. Kansallinen paikkatietoinfrastruktuuri perustuu lakiin ja asetukseen paikkatietoinfrastruktuurista. Alueiden käytön toimiala on mukana maakuntakaavoituksen paikkatietoaineiston ja aineiston katselu- ja latauspalvelujen kehittämisessä INSPIRE-direktiivin mukaiseksi.

- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen seuraaminen ja osallistuminen sidosryhmäfoorumin työskentelyyn, kannanottojen ja lausuntojen laatiminen
- Seurataan kansallista valmistelua maankäytön suunnittelun digitaalisista ratkaisuisista. Tavoitteena on sähköinen karttapalvelu, jossa voidaan julkaista kaava ja järjestää osallistumiseen ja vuorovaikutukseen liittyviä toimenpiteitä.
- Maakuntakaavan ohjelmistotyökalujen ja osaamisen pitäminen ajan tasalla
- Osallistutaan maakuntakaavamerkintöjen harmonisointiin ja julkaisuun yhteisessä tietomallissa (HAME-hanke).
- Lounaistiedon paikkatietoverkoston kuulumisen ja INSPIRE-direktiivin mukainen maakuntakaava-aineistojen julkaiseminen Lounaistiedon kautta

Maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen

Maakuntakaavojen tavoitteet konkretisoituvat toimenpiteiksi yksityiskohtaisemman suunnittelun tai hankkeiden kautta. Maakuntakaavojen tavoitteita toteuttavat pääasiassa kunnat laatiessaan yleis- ja asemakaavoja tai muita maankäyttöön liittyviä suunnitelmia. Viranomaistahot toteuttavat maakuntakaavoja tehdessään maankäyttöön liittyviä päätöksiä tai suunnitelmia. Toteuttamista edistetään osallistumalla maakuntakaavojen, yleiskaavojen, asemakaavojen, maa-aineisten oton ja YVA-menettelyjen sekä muiden alueiden käytön toimialaan liittyvien hankkeiden viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön ja valmistelemalla niihin liittyvät lausunnot. Maakuntakaavojen toteuttamista edistetään yhteistyössä kuntien ja viranomaistahojen kanssa.

Maakuntakaavojen toteuttamista seurataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua, hankkeita, maankäyttöön liittyviä päätöksiä ja suunnitelmia seuraamalla. Maakuntakaavojen toteuttamista seurataan myös maakuntakaavan teemakohtaisten selvitysten yhteydessä. Ennen maakuntakaavan laatimiseen ryhtymistä laaditaan lähtöaineistoksi myös maakuntakaavojen toteutuneisuuden seuranta.

- Osallistutaan alueiden käytön toimialan tehtäviin liittyviin viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön

- Valmistellaan lausunnot, jotka liittyvät alueiden käytön toimialan tehtäviin
- Kutsutaan koolle maakunnallisia eri asiantuntijatahoista ja kuntien ja viranomaisten edustajista koostuvia työryhmiä käsittelemään maakuntakaavan toteutumiseen ja seurantaan liittyviä asioita (SataAlsua, SataLuonto)
- Edistetään maakuntakaavojen toteuttamista yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa osallistamalla asiantuntijaneuvotteluihin ja maakunnallisten työryhmien työskentelyyn
- Maakunnallista aluerakenneanalyysiä päivitetään sekä laaditaan tarvittavia analyyskejä maakuntakaavoituksen pohjaksi.
- Seurataan maakuntakaavojen toteutuneisuutta vuonna 2020 laaditun arvioinnin pohjalta.

Yhteistyö kuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja yhteistyön vahvistaminen maakunnan sisällä ja kuntien välillä

Yhteistyö kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa on tärkeä osa maankäytön suunnittelua ja maakuntakaavojen toteuttamisen edistämistä.

- Työryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten hankkeiden käsittely (SataAlsua, SataLuonto, Satakunnan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä)
- Osallistutaan toimialaan liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin
- Osallistutaan yhdessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kuntien kehittämiskeskusteluihin
- Laaditaan maakuntasuunnittelua koskeva kaavoituskatsaus
- Edistetään Porin kaupunkiseudun rakennemallin päivitykseen liittyvän yhteistyön käynnistämistä ja osallistutaan päivitystyöhön

Maakunnan suunnittelun edellyttämä alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta

Satakunnan maakunnan aluerakenteen keskeisiä piirteitä seurataan tuoreimpien tilasto- ja paikkatietoaineistojen avulla. Näin saadaan kuva maakunnan tilanteesta ja vastataan siihen tarpeeseen, joka maakuntaliitolla on alueellisen kokonaiskuvan seurannassa. Analysoitavia osa-alueita ovat maankäyttö, väestö, työpaikat, työmatkat sekä paikkatietopohjainen alueiden luokittelu. Satakunnan aluerakenteen seurannan selkeänä painopisteenä on tuoda esiin paikkatiedon mahdollisuudet aluerakenteen kuvaamisessa. Kehittyneet välineet ja aineistot mahdollistavat paikkatiedon monipuolisen käytön alueiden ominaisuuksien määrittämisessä ja visualisoimisessa. Satakunnan aluerakenne -raportti on valmistunut vuonna 2014 ja sitä on päivitetty vuonna 2019.

Kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta tehdään selvitysten ja inventointien päivittämisen yhteydessä.

Toimiala myös avustaa ja palvelee kuntia niiden tutkimus- ja suunnittelutoiminnassa.

- Maakunnallista aluerakenneanalyysiä päivitetään sekä laaditaan tarvittavia analyysejä maakuntakaavoituksen pohjaksi.
- Laaditaan tarvittavat kulttuuri- ja luonnonympäristöä koskevat selvitykset ja tehdään niiden yhteydessä ympäristön tilan ja kehityksen seuranta
- Käytetään tilasto- ja paikkatietoa sekä muita analyysejä suunnittelun ja päätöksenteon tukena

Osallistuminen maakuntasuunnitelman ja kehittämisohjelman laadintaan

Satakunnan maakuntasuunnitelman 2050 valmistelu on käynnissä. Alueiden käytön toimiala seuraa maakuntasuunnitelman laadintaa ja osallistuu toimialan näkökulmasta valmisteluun. Maakuntasuunnitelma toimii myös maakuntakaavoituksen strategisena tausta-asiakirjana.

Satakuntaliiton maakuntaohjelman laadintaprosessi on myös käynnistynyt. Maakuntaohjelman 2022–2025 laadintaprosessi sovitetaan yhteen maakuntasuunnitelman 2050 laadintaprosessin kanssa.

- Seurataan Satakunnan maakuntasuunnitelman prosessia ja osallistutaan laadintaan
- Seurataan Satakunnan maakuntaohjelman prosessia ja osallistutaan laadintaan
- Osallistutaan aluekehitysvaroja sekä rakennerahasto-ohjelmien toteuttamista koskevaan työhön kokoamalla kumppanuuksia ja tarvittaessa toimitaan rahoituksen hakijana.

Merialuesuunnitelman laatiminen ja yhteistyö

Satakuntaliitto käynnisti merialuesuunnitelman laatimisen merialueellaan maakuntahallituksen päätöksellä 8.5.2017. Suomen kahdeksan rannikkomaakuntaa laativat yhdessä kolmiosaisen Suomen merialuesuunnitelman. Satakuntaliitto ja Varsinais-Suomen liitto vastaavat yhdessä Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelman laatimisesta yhteistyössä ministeriöiden, rannikkomaakuntaliittojen ja sidosryhmien kanssa. Merialuesuunnitelmat tulee olla valmiina vuoden 2021 maaliskuun loppuun mennessä.

Merialuesuunnittelu-yhteistyötä koordinoi rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön muodostama koordinaatioryhmä ja yhteistyötä varten on perustettu rannikkoliittojen yhteinen Euroopan meri- ja kalatalousrahaston rahoittama koordinaatiohanke.

- Osallistutaan merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän työskentelyyn
- Viimeistellään merialuesuunnitelmien aineistot
- Tiedotetaan hyväksytystä merialuesuunnitelmasta ja sen perusteluista internetissä
- Lähetetään tieto hyväksytystä merialuesuunnitelmasta valmisteluun osallistuneille viranomaisille ja yhteisöille. Merialuesuunnitelman on oltava kaikkien saatavilla internetissä.
- Lähetetään hyväksytty merialuesuunnitelma viipymättä tiedoksi ympäristöministeriöön raportoitavaksi maaliskuussa 2021 Euroopan komissiolle.
- Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnittelua koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin hankkeisiin ja yhteistyöhön yhdessä muiden rannikkomaakuntien liittojen kanssa

Merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelu

Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä keskittyy tulevana vuosina edistämään merialuesuunnitelmien toteutumista ja arvioimaan niiden vaikuttavuutta. Maakuntien liittojen tulee tarkastella merialuesuunnitelmien ajantasaisuutta vähintään kymmenen vuoden välein.

- Osallistutaan merialuesuunnitelmien toteuttamisen edistämiseen ja niiden vaikuttavuuden arviointiin merialuesuunnittelun koordinaatioryhmässä yhteistyössä ympäristöministeriön ja rannikkomaakuntien liittojen kanssa
- Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnittelua koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin hankkeisiin ja yhteistyöhön yhdessä muiden rannikkomaakuntien liittojen kanssa
- Hyödynnetään käynnissä olevien ja jo päättyneiden hankkeiden tuloksia suunnittelussa.
- Osallistutaan merten aluesuunnittelun rajat ylittävän toimeenpanon edistämiseen sekä kansalliseen toimeenpanoon yhteistyössä ympäristöministeriön, naapurimaakuntien sekä Ruotsin kanssa.
- Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia, osallistumalla merialuesuunnitteluun liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin ja maakunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin
- Tarkastellaan merialuesuunnitelman ajantasaisuutta

Liikennejärjestelmäsuunnitelma ja jatkuva liikennejärjestelmätyö

Alueiden käytön toimiala vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnittelu-prosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Satakuntaliitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Liikennevirasto ovat laatineet yhteistyössä Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman vuonna 2015. Suunnitelman tavoitevuosi on 2035. Suunnitelma ohjaa niin maakunnanliiton kuin valtion panostuksia liikennejärjestelmän kehittämisessä. Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman pohjalta Satakuntaliitossa on käynnistetty jatkuva liikennejärjestelmätyö vuonna 2016. Työ tapahtuu seudullisten Porin ja Rauman liikennejärjestelmätyöryhmien, sekä kahdesti vuodessa kokoontuvan maakunnallisen työryhmän puitteissa, jossa on mukana kuntien nimeämät edustajat, alueen liikenteestä vastaavat viranomaiset ja elinkeinoelämän edustajina satamat ja kauppakamarit.

Satakuntaliitto seuraa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua ja valmistelee tarvittaessa kannanottoja ja lausuntoja. Satakuntaliiton yhdessä kuuden maakunnan laatiman Länsi-Suomen liikennestrategian tarkoituksena on tehdä ylimaakunnallista yhteistyötä suurista liikennejärjestelmäkysymyksistä, antaa yhteistä viestiä valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun (VLJS) ja ratkaista samankaltaisia haasteita yhdessä. Ylimaa-kunnallisessa liikennestrategiassa voidaan tulkita kansallisia valintoja ja painotuksia maakuntien olosuhteisiin. Tulkintojen toimeenpano tapahtuu maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Lähivuosien tavoitteena on Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen muuttuneen toimintaympäristön ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja Länsi-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman linjausten mukaiseksi.

- Käynnistetään Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys
- koordinoidaan jatkuvaa liikennejärjestelmäsuunnitelmatyötä yhteistyössä kuntien ja ELY-keskuksen kanssa
- Seurataan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutumista asetettavan seurantamittariston avulla ja reagoidaan tarvittaessa muutostarpeisiin
- Osallistutaan liikennesuunnittelun yhteistyö-, edunvalvonta- ja hankeryhmiin
- Edistetään liikennehankkeiden rahoituksen kohdentamista Satakuntaan
- Seurataan liikenteen kehitystä ja laaditaan tarvittavia selvityksiä maakunta- ja merialuesuunnittelua varten
- Seurataan valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmatyötä ja osallistutaan työn valmisteluun valmistelemalla kannanottoja ja lausuntoja

Luonnonvaroja ja ympäristöä koskevat suunnitelmat

Alueiden käytön toimialan tehtävänä on alueellisten laaja-alaisten luonnonvaroja ja ympäristöä koskevien suunnitelmien osalta suunnitteluprosessin käynnistäminen, siihen liittyvän yhteistyön johtaminen ja kyseisen suunnittelun yhteensovittaminen maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Lounais-Suomen ympäristöohjelma 2030 on valmistunut vuonna 2014. Ohjelma toteuttaa Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntastrategioita ja -ohjelmia. Ohjelmassa on viisi kehityspolkua, joita pitkin suunnataan kestävään tulevaisuuteen.

Satakuntaliiton maakuntavaltuusto hyväksyi vuonna 2012 Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian huomioon otettavaksi Satakuntaliiton suunnitelmissa yhtenä suunnittelun perusselvityksenä. Satakunnan ilmasto- ja energiastrategiaa ja ollaan päivittämässä CANEMURE-hankkeessa.

- Edistetään Lounais-Suomen ympäristöohjelman 2014-2030 toteuttamista osana vuonna 2015 laadittua kestäväen kehityksen yhteiskuntasitoumusta 2015-2020.
- Osallistutaan Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian päivitystyöhön ja strategiatyön laadinnan rinnalla käynnistyneen maakunnallisen ilmastomuutoksen hillintään liittyvän tiekartan laadintaan. Strategian päivitystä ja tiekartan laadintaa koordinoi Satakunnan ammattikorkeakoulu osana Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (CANEMURE) -nimisen EU:n Life-hankkeen toteutusta.

Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen

Hyvän ympäristön turvaamista edistetään alueiden käytön toimialalla ensisijaisesti maakunnan suunnittelutyössä ja huolehtimalla yksityiskohtaisemman suunnittelun ja hankkeiden ja päätösten osalta, että hyvän ympäristön turvaamista edistetään. Hyvän ympäristön turvaamista edistetään myös osallistumalla maakunnallisiin ja ylimaakunnallisiin työryhmiin ja tekemällä yhteistyötä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa.

- Huolehditaan suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (SOVA-laki) soveltamisesta Satakuntaliiton suunnittelu- ja ohjelmatyössä.
- Satakunnan suurpetoyhteistyöryhmä toimii aktiivisesti ja koordinoitua jatketaan yhteistyössä Suomen riistakeskus Satakunnan kanssa.
- Osallistutaan Kokemäenjoen vesistöalueen tulvavyöhykkeen toimintaan.
- Osallistutaan Satakunnan vesien- ja merenhoidon toteuttamisen edistämiseen (SATA-VESI, Vesivisio 2050).
- Jatketaan Satakunnan ympäristökasvatusyhteistyön edistämistä Satakunnan ympäristökasvatusyhteistyöryhmän muodossa
- Osallistutaan yhteistyö- ja hankeryhmiin (esim. Satakunnan riistaneuvosto, Satakunnan Kulttuuriympäristötyöryhmä, Alueellinen merimetsätyöryhmä, Susi Life (LIFE BO-REALWOLF))
- Osallistutaan yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa ympäristöministeriön valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden uudelleen arviointiin ja päivitykseen.

Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman laatiminen ja ajan tasalla pitäminen

Satakunnan ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tarkoituksena on arvioida maakunnassa sijaitsevien ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävää määrää sekä sijoittumistarvetta. Suunnitelmaa hyödynnetään selvitysaineistona laajasti alueiden käytön suunnittelussa. Satakuntaliitto hyödyntää Satakunnan ampumaratojen nykytilaselvitystä ja kehittämissuunnitelmaa käynnistyvän Satakunnan kokonaismaakuntakaavan taustaselvityksenä. Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman toteuttamista edistetään yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman ajantasaisuutta seurataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja hankkeita seuraamalla.

- Osallistutaan ampumaratoihin liittyviin viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön
- Valmistellaan lausunnot, jotka liittyvät ampumaratoihin

- Toteutetaan vuodenvaihteessa 2020/2021 valmistuvan kehittämissuunnitelman ehdotuksen pohjalta vuorovaikutteinen prosessi, jossa seurataan suunnitelman ajan tasaisuutta

2.4 Hallintopalveluiden toimiala

Toimialan tehtävänä on huolehtia hallintoon, talouteen ja tukipalveluihin liittyvistä tehtävistä ja varmistaa, että muut toimialat pystyvät mahdollisimman hyvin toteuttamaan liiton toiminnalliset tavoitteet.

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- Ylläpidetään maakuntaliiton tietoverkkoa siten, että sähköisten jakelukanavien ja palvelujen saatavuus on tietoturvallista ja tietosuojattua
- Huolehditaan kirjaamon, arkiston ja asiakirjahallinnon toimivuudesta
- Ylläpidetään henkilöstö- ja taloushallinnon prosessia yhteistyössä palveluntuottajan kanssa
- Koordinoidaan työkykyä ylläpitävää toimintaa

Luottamushenkilöhallinto

Satakuntaliiton ylin päättävä elin on kunnallisvaalikaudeksi valittava **maakuntavaltuusto**. Maakuntavaltuusto päättää muun muassa liiton taloussuunnitelmasta ja talousarviosta, hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Valtuustossa on 53 jäsentä.

Maakuntahallitus vastaa Satakuntaliiton hallinnosta ja taloudenhoidosta, ohjaa ja valvoo Satakuntaliiton viraston toimintaa. Maakuntahallituksessa on vuonna 2017 alkaneella vaalikaudella 13 jäsentä maakunnan poliittisten valtasuhteiden mukaan.

Maakuntahallituksen nimeämät edustajat osallistuvat AER:n, BSSSC:n ja CPRM:n vuosikokouksiin.

Maakuntahallitus on asettanut toimikaudekseen mm. maakunnan yhteistyöryhmän ja maakuntakaavatoimikunnan.

Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntien muodostaman yhteistoiminta-alueen päätöksenteosta vastaavat maakuntavaltuustot ja maakuntahallitukset yhtäpitävin päätöksin.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa, että maakuntavaltuuston liiton toiminnalle asetamat tavoitteet toteutuvat. Tarkastuslautakunnassa on viisi jäsentä.

Satakuntaliiton uudet toimielimet valitaan huhtikuun 2021 kuntavaalien jälkeen Satakuntaliiton perussopimuksen mukaisesti.

Virasto ja tukipalvelut

Satakuntaliitto virasto toimii Porin Puuvillassa tiloissa, jotka ovat toimivat ja tarkoituksenmukaiset liiton tarpeisiin nähden. Työssä tarvittavat välineet, ohjelmat ja laitteet pidetään ajan ta-

salla. Satakuntaliitto omistaa Teljäntorin kiinteistössä toimistotilaa n. 660 m², joka on vuokrattu Porin kaupungille.

Satakuntaliiton palveluksessa on 24 vakituudessa työ- tai virkasuhteessa olevaa työntekijää. Mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi työllistämistuella tai työharjoittelussa liiton palveluksessa voi olla 1-2 tilapäistä henkilöä.

Avautuvien virkojen ja työsopimussuhteiden täyttämisestä päätetään aina tapauskohtaisesti erikseen. Harkittaessa virkojen ja toimien täyttämistä arvioidaan työvoimatarve kokonaisuutena viraston näkökulmasta siten, että tehtävänimike, toimenkuva ja tehtäväalueet ratkaistaan tehtäviä auki julistettaessa. Mahdollisiin työhuippuihin tai erillistehtäviin vastataan määrällisen projektihenkilöstön avulla, ellei niistä selvitä viraston sisäisin järjestelyin.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Otetaan käyttöön EU:n saavutettavuusdirektiivien vaatimukset täyttävä verkkosivusto
- Aloitetaan kuntien taloustiedon tilastoinnin ja tietohuollon kehittämissuunnitelman (Kuntatieto-ohjelma) mukainen neljännesvuosiraportointi VM:lle.
- Toteutetaan työhyvinvointikyselyn perusteella kehittämistoimenpiteitä
- Päivitetään henkilöstösuunnitelma
- Pyritään kehittämään maakuntien liittojen välistä hallinnon asiantuntijoiden yhteistyötä

3 Talous

3.1 Talousarvio 2021 sekä taloussuunnitelma 2021–2023

Vuoden 2021 talousarvion ja taloussuunnitelma 2021–2023 on laadittu maakuntahallituksen evästysten mukaisesti. Toimintatuottojen ja toimintakulujen huomattava kasvu selittyy sosiaali- ja terveydenhuollon sisältö- ja rakenneuudistuksen toimintakuluilla ja toimintatuotoilla.

Kunnallisessa virka- ja työehtosopimuksessa 2020–2021 (KVTES) tehdyt ratkaisut lisäävät henkilöstökustannuksia vuoden 2020 tasoon verrattuna n. 1,35 %.

Kuntien maksuosuuksia korotettiin 2,55 % vuodelle 2020. Vuodelle 2021 korotuksia ei esitetä ja mahdolliset mm. soteuudistuksen hallinnon omarahoitusosuudet rahoitetaan tarvittaessa edellisten vuosien ylijäämistä.

Vuoden 2021 talousarvioesitys on laadittu +-0-tulokseen.

Maakuntavaltuusto määrittelee talousarviota päättäessään, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat viraston viranomaisia.

Maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio toimii käyttösuunnitelmana.

Toiminnalliset tavoitteet on esitetty talousarvion tekstiosassa. Kunkin toimialueen päätehtävien jälkeen on lueteltu ne toimenpiteet tai tehtävä(t), joiden toteutumiseen toimintavuonna erityisesti panostetaan. Varsinaisen toiminnan sekä projektien tulot ja menot ilmenevät talousosasta.

Tarkoitus on, että maakuntavaltuusto oikeuttaa talousarviota hyväksyessään maakuntahallituksen ylittämään talousarvion sillä edellytyksellä, etteivät kuntien jäsenmaksuosuudet nouse.

Jäsenkuntien vuoden 2021 maksuosuudet määräytyvät vuoden 2019 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen kunnallis- ja yhteisöverotuottojen mukaisessa suhteessa.

SATAKUNTALIITTO	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	MUUTOS 2020 - 2021
TOIMINTATUOTOT	3 680 993	2 676 980	3 060 448	2 581 920	2 581 920	14,32%
Myyntituotot	2 331 670	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	0,00%
Tuet ja avustukset	1 270 062	214 500	597 968	190 000	190 000	178,77%
Muut toimintatuotot	79 261	72 480	72 480	1 920	1 920	0,00%
TOIMINTAKULUT	-3 515 868	-2 732 948	-3 066 448	-2 587 920	-2 587 920	12,20%
Henkilöstökulut	-2 122 565	-1 849 750	-1 939 177	-1 775 300	-1 775 300	4,83%
Palvelujen ostot	-1 068 712	-608 776	-853 821	-589 170	-589 170	40,25%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 904	-27 022	-26 050	-26 050	-26 050	-3,60%
Avustukset		-3 400	-3 400	-3 400	-3 400	0,00%
Muut toimintakulut	-295 687	-244 000	-244 000	-194 000	-194 000	0,00%
TOIMINTAKATE	165 125	-55 968	-6 000	-6 000	-6 000	-89,28%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 475	5 968	6 000	6 000	6 000	0,54%
Korkotuotot	16					
Muut rahoitustuotot	6 644	6 000	6 000	6 000	6 000	0,00%
Korkokulut	-35	-32				-100,00%
Muut rahoituskulut	-150					
VUOSIKATE	171 601	-50 000	0	0	0	-100,00%
TILIKAUDEN TULOS	171 601	-50 000	0	0	0	-100,00%

3.2 Investointi- ja rahoitusosa

Satakuntaliitolla ei ole investointihankkeita suunnitelmakaudella 2020-2022. Satakuntaliitolla ei ole lyhyt eikä pitkäaikaisia lainoja eikä antolainoja. Vuoden 2020 aikana ei ole

3.3 Taseen ylijäämien käyttö

Satakuntaliiton taseessa on 1.1.2020 edellisten tilikausien ylijäämää + 950 191,09 euroa. Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan, että vuoden 2019 tilinpäätöksen ylijäämä 171 000 euroa käytetään koronavirusepidemian Satakunnan kehitykselle aiheuttamien haitallisten vaikutusten hillintään ja niistä toipumiseen. Näin ollen edellisten vuosien ylijäämää jää taseeseen 779.191,09

Maakuntahallitus esittää kokouksessaan 14.9.2020, että ylijäämästä enintään puolet (n. 390 000 eur) esitetään käytettäväksi tarvittaessa vuoden 2021 kehittämistoimiin ja sote-uudistuksen omarahoitusosuuksiin.

3.4 Varsinainen toiminta

Satakuntaliiton varsinainen toiminta sisältää luottamushenkilöhallinnon, tarkastuslautakunnan ja viraston toimintakulut sekä Länsi-Suomen liittojen kanssa yhteistyönä ylläpidettävän Brysselin toimiston (WFEO) kulut. Viraston toiminta jakautuu edelleen, aluekehityksen, alueiden käytön, hallinnon ja edunvalvonnan toiminnallisiin kokonaisuuksiin.

Varsinaisen toiminta rahoitetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla. Kuntien maksuosuuksilla kateetaan varsinaisen toiminnan kulut. Varsinainen toiminta sisältää perussopimuksen mukaiset lakisääteiset tehtävät ja yleis- ja luottamusmiesthallinnon. Vuonna 2021 varataan määrärahaa lainsäädännöllisistä muutoksista johtuviin selvityksiin tai toimenpiteisiin ja maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laadintaan aloittamiseen. Kokonaisumaakuntakaavan laadinnan selvityksiä toteutetaan talousarvion ja maakuntasuunnitelman mahdollistamalla tavalla. Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys aloitetaan.

Vuokratuotot ovat liiton omistaman ja edelleen vuokraaman Teljäntorin toimitilojen vuokria. Maakuntahallituksen 24.8.2020 päättämän Teljäntorin osakkeiden kaupan toteutuessa Teljäntorin vuokratuotot ja ylläpitokustannukset poistuvat ja aiheuttavat talousarvioon n. 15 000 euron vajeen.

Talousarviossa 2021 on otettu huomioon kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (voimassa 1.4.2020–28.2.2022) palkantarkistukset 1.8.2020 ja 1.4.2021. Tästä huolimatta henkilöstökulut pienenevät tilapäisesti 4,76 %, kun henkilöstöä on siirretty yhteensä n. 2,5 htv sote-uudistuksen valmisteluun, TKI-projektiin sekä digitukihankkeeseen. Palvelujen ostojen määrärahoja on korotettu 2,66 % erityisesti aluekehityksen ja alueiden käytön asiantuntijapalveluihin.

Varsinainen toiminta	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	MUUTOS 2020 - 2021
TOIMINTATUOTOT	2 417 703	2 467 480	2 467 480	2 399 920	2 399 920	0,00%
Myyntituotot	2 331 620	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	0,00%
Tuet ja avustukset	7 860	5 000	5 000	8 000	8 000	0,00%
Muut toimintatuotot	78 223	72 480	72 480	1 920	1 920	0,00%
TOIMINTAKULUT	-2 204 493	-2 468 447	-2 404 414	-2 364 370	-2 364 370	-2,59%

Henkilöstökulut	-1 400 204	-1 638 797	-1 560 795	-1 612 402	-1 612 402	-4,76%
Palvelujen ostot	-560 189	-562 700	-577 669	-536 018	-536 018	2,66%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 313	-19 550	-18 550	-18 550	-18 550	-5,12%
Avustukset		-3 400	-3 400	-3 400	-3 400	0,00%
Muut toimintakulut	-228 787	-244 000	-244 000	-194 000	-194 000	0,00%
TOIMINTAKATE	213 210	-967	63 066	35 550	35 550	-6 618,95%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 475	5 968	6 000	6 000	6 000	0,54%
Korkotuotot	16					
Muut rahoitustuotot	6 644	6 000	6 000	6 000	6 000	0,00%
Korkokulut	-35	-32				-100,00%
Muut rahoituskulut	-150					
VUOSIKATE	219 685	5 001	69 066	41 550	41 550	1 281,15%
TILIKAUDEN TULOS	219 685	5 001	69 066	41 550	41 550	1 281,15%

3.5 Tekninen tuki

Satakuntaliitto on rakennerahastojen osalta ns. perusliitto, joka valmistelelee hankkeet ja seuraa niiden toteutumista. Rahoitus- ja maksatuspäätökset tekee Länsi-Suomen alueella välittävänä viranomaisena toimiva Pirkanmaan liitto. Satakuntaliitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmän toiminnasta ja saa tätä toimintaa varten vuosittain teknistä tukea rakennerahastovaroista. Vuoden 2020 määrärahaksi on varattu 15.000 euroa.

Tekninen tuki	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	MUUTOS 2020 - 2021
TOIMINTATUOTOT	11 777	15 000	15 000	15 000	15 000	0,00%
Tuet ja avustukset	11 777	15 000	15 000	15 000	15 000	0,00%
TOIMINTAKULUT	-11 777	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-0,00%
Henkilöstökulut	-6 277	-8 924	-8 848	-8 848	-8 848	-0,86%
Palvelujen ostot	-5 375	-6 076	-6 152	-6 152	-6 152	1,26%
Muut toimintakulut	-125					
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	
VUOSIKATE	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0	

3.6 Projektit

Liiton hallinnoimat projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuksilla katettua toimintaa. Projekteista syntyneet menot katetaan EU-tuella, kansallisella tuella sekä projektien omilla tuilla.

Vuoden 2020 talousarviossa Satakuntaliiton kehittämishankkeita ovat:

- Oman tuotannon TKI-hanke, 2-3 -vuotinen, EAKR hankerahaa 70 %
- Digi-tukihanke (1.11.2020 -30.10.2021), hankerahaa 80 %

Projektien omarahoitusosuudet katetaan ensisijaisesti viraston omalla työpanoksella. Tarvittaessa omarahoitusosuuden katteena käytetään Satakuntaliiton edellisten vuosien ylijäämää.

Projektit	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	MUUTOS 2020 - 2021
TOIMINTATUOTOT	206 671	194 500	194 500	167 000	167 000	0,00%
Tuet ja avustukset	205 633	194 500	194 500	167 000	167 000	0,00%
Muut toimintatuotot	1 038					
TOIMINTAKULUT	-231 590	-249 500	-243 025	-208 550	-208 550	-2,60%
Henkilöstökulut	-136 612	-202 028	-195 525	-154 050	-154 050	-3,22%
Palvelujen ostot	-87 770	-40 000	-40 000	-47 000	-47 000	0,00%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-7 472	-7 500	-7 500	-7 500	0,37%
Muut toimintakulut	-7 208					
TOIMINTAKATE	-24 919	-55 000	-48 525	-41 550	-41 550	-11,77%
VUOSIKATE	-24 919	-55 000	-48 525	-41 550	-41 550	-11,77%
TILIKAUDEN TULOS	-24 919	-55 000	-48 525	-41 550	-41 550	-11,77%

3.7 Soteuudistuksen hankehallinto

Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sisältö- ja rakenneuudistuksen hankehallinto on hankkeen ohjausryhmän mukaisesti annettu Satakuntaliiton tehtäväksi. Hankkeet saivat rahoituspäätökset 30.6.2020 ja varsinainen hanketyö alkoi 1.8.2020.

Hankehallinnon johtajana toimii Satakuntaliiton hallintojohtaja 50 % työpanoksella. Lisäksi hanketarkastuksesta vastaa Satakuntaliiton tarkastaja 65 % työpanoksella. Hankkeen viestintä-asiantuntija on palkattu ulkoisella haulla 31.12.2021 saakka kokoaikaisella, määräaikaisella sopimuksella. Valmistelun edetessä tarvitaan asiantuntijoita erityisesti juridiikan, henkilöstöhallinnon, taloushallinnon ja kiinteistöhallinnon alalta.

Hankehallinnon vastuulla on tavanomaisen hallinnon lisäksi laatia suunnitelma hanketoiminnan siirtämisestä sotelakien voimaantulon jälkeen perustettavalle väliaikaiselle hallinnolle ja hankkeen tuotosten siirto erityisesti immateriaalioikeuksien näkökulmasta.

Hankehallintoon voi kuulua myös tulevaisuuden sote-keskus hankekokonaisuuden hallintomenot, jotka hankitaan Satakunnan sairaanhoitopiiriltä ja muilta sote kunnilta ja kuntayhtymiltä tarpeen mukaan.

Satakunnan soteuudistuksen (Satasote) johtoryhmä on päättänyt 15.10.2020 palkata sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sisältö- ja rakenneuudistukselle että tulevaisuuden sotekeskus -hankkeelle hankkeiden sisällöstä vastaavat hankejohtajat. Heidät palkataan Satakuntaliittoon.

Hankejohtajien palkkauksesta aiheutuvat lisäkustannukset lisäävät Satakuntaliiton saamaa valtionavustusta, mutta kasvattavat myös omarahoitusosuutta. Talousarviota on mahdollisesti muutettava näiltä osin vastaamaan muuttunutta tilannetta. Tarkennettu lisätalousarvio esitetään tarvittaessa käsiteltäväksi maakuntavaltuuston kevätkokouksessa. Mahdollinen budjetin alijäämä esitetään katettavaksi edellisten vuosien ylijäämällä.

Satasote hallinto	TP 2019	TA 2020	TAE 2021	TS 2022	TS 2023	MUUTOS 2020 - 2021
TOIMINTATUOTOT			383 468			
Tuet ja avustukset			383 468			
TOIMINTAKULUT			-404 009			
Henkilöstökulut			-174 009			
Palvelujen ostot			-230 000			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
TOIMINTAKATE			-20 541			
VUOSIKATE			-20 541			
TILIKAUDEN TULOS			-20 541			

3.8 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuudet määritellään perussopimuksen mukaan talousarviovuotta edeltävänä vuonna valmistuneen verotuksen kunnallisvero- ja yhteisöverokertymien mukaisessa suhteessa.

Maksuosuudet on määritelty verohallinnon lopullisen laskelman perusteella.

VEROHALLINTO

N181

2.11.2020

KUNNAT

2019

Tietoja maksuunpanon mukaisesta tilityksestä marraskuussa

Nimi	Kunnallisvero	Osuus yhteisöverosta	Kunnallisvero ja yhteisövero yhteensä	Maksuosuus 2021
Eura	39 040 138	1 972 704	41 012 842	125 516
Eurajoki	28 964 603	2 460 620	31 425 223	96 174
Harjavalta	24 966 643	5 965 731	30 932 374	94 666
Huittinen	30 148 865	2 031 519	32 180 384	98 485
Jämijärvi	5 116 234	274 202	5 390 436	16 497
Kankaanpää ¹	38 754 611	2 983 581	41 738 193	127 736
Karvia	5 528 235	609 116	6 137 351	18 783
Kokemäki	22 642 006	1 189 773	23 831 779	72 935
Merikarvia	8 129 036	1 010 408	9 139 445	27 970
Nakkila	17 707 510	483 760	18 191 271	55 673
Pomarkku	5 783 158	560 944	6 344 102	19 416
Pori	278 586 102	16 364 526	294 950 628	902 672
Rauma	149 960 296	12 520 327	162 480 623	497 258
Siikainen	3 442 690	588 207	4 030 898	12 336
Säkylä	24 005 914	1 289 187	25 295 101	77 413
Ulvila	45 464 979	2 394 443	47 859 422	146 470
Yhteensä	728 241 021	52 699 050	780 940 070	2 390 000

¹ Verotuloissa on mukana Honkajoen verotulot